

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zasluga za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Razstava obrti v Škofji Loki

Škofja Loka — Športna dvorana v Podnu bo imela od srede, 18. do petka, 20. novembra, v gosteh škofjeloških obrtnikov. Ti so sklenili stopiti v anonimnosti, in občanom, delovnim organizacijam, predvsem pa mladim pokazati, kaj delajo, česa tega so sposobni in kakšen razvoj so dosegli pri svojem gospodarjenju. Na tekoče drobno gospodarstvo ni od tega priča že dejstvo, da 22 od-

stotkov občinskega proračuna, torej dobro petino, pokriva 410 obrtnikov, ostale slabe štiri petine pa 14.000 delavcev, zaposlenih v škofjeloškem gospodarstvu. Ustvarili so 530 milijonov bruto prometa in neposredno izvozili za 71.000 dolarjev svojih izdelkov na konvertibilno področje, združenemu delu pa so s svojimi izdelki omogočili za okrog 3.600.000 dolarjev izvoza.

Leta 1936 je bila v Škofji Loki zadnja takšna razstava. Po vojni, leta 1957, so sicer Škofjeločani imeli svojo gospodarsko razstavo, vendar je prevladoval družbeni sektor. Razstava drobne obrti na Podnu je torej prva povojna razstava te vrste v Škofji Loki. Obrtniki so jo pripravili z dobrim namenom, da bi občanom približali svojo storitveno dejavnost, ki lajša vsakodnevne drobne skrbi okrog raznih hišnih in drugih opravil, osebnih storitev in najrazličnejših gospodinskih popravil, obenem pa hočejo združenemu delu pokazati, kaj in koliko že delajo izdelkov in polizdelkov za posamezne delovne organizacije širom po Jugoslaviji. Z

razstavljenimi primerki in s filmsko predstavitevjo dela obrtnikov želijo mladim prikazati pestrost in velike možnosti izobraževanja in zaposlovanja v njihovih obrtnih delavnicah.

Razstava drobne obrti v Škofji Loki bo popestrena z »dnevom združenega dela«, ko se bodo obrtniki srečali s predstavniki delovnih organizacij in se pogovorili o medsebojnem sodelovanju, »dnevom izvoza«, ko bodo tekli razgovori z izvoznimi organizacijami in bo združeno delo pokazalo tiste dele, ki jih zdaj uvaža, pa bi jih obrtniki lahko izdelovali doma, z »dnevom medsebojnih srečanj«, ko se bodo srečali in pogovorili obrtniki raznih dejavnosti, ter z »dnevom prijateljstva« v nedeljo, ko bodo na obisk v Škofjo Loko prišli obrtniki Obrtnega združenja iz Metlike.

Vrsto zanimivosti napoveduje razstava: tako bodo vsak dan prikazali frizerske spretnosti škofjeloških frizerk, v četrtek bo organizirano tekmovalno med obrtniki in občinskimi mošči v kegljanju, namiznem tenisu in streljanju, v soboto zvečer bo modna revija pletilstva »Zanka« in Modnega krojaštva Tone Bevk. Tudi v zgodovino bodo posegli škofjeloški obrtniki in priredili sestanek čevljarkega ceha, razstavljeni eksponate nekdanjih rokodelcev, ki jih hrani loški muzej. En kotiček bodo posvetili tudi kmečkemu turizmu: tu bodo pokazali, kako so pekle kruh naše stare mame. Prikazano bo tudi, kako »se delajo spice« in kako se peče dražgoški kruhek. Nekateri obrtniki bodo svoje izdelke na razstavi tudi prodajali, gostinci pa bodo poskrbeli za jedajo in pijačo.

Škofjeločanom in vsem Gorenjcem se nedvomno obeta zanimiva prireditve. Otvoritev bo jutri, v sredo, 16. novembra, ob 11. uri in bo odprta vse do nedelje. In še nekaj: vstop na razstavo bo prost.

D. Dolenc

Konec tedna razstava ptic

Kranj — Od petka, 18. novembra, do vključno nedelje, 20. novembra, bo v kranjskem delavskem domu (vhod 6) odprta razstava sobnih ptic. Če četrto leto zapored jo pripravljajo člani društva za varstvo in vzgojo ptic Lisček iz Kranja. V vseh treh dneh bo odprta od 8. do 18. ure.

Na razstavi bodo na ogled različne vrste sobnih ptic, od kanarčkov, papig do drugih eksotičnih primerkov, in bodo tudi ocenjene. Najboljše posamezne ptice in kolekcije bodo kasneje sodelovale na republiškem tekmovalju. Na razstavi bo mogoče nekatere ptice tudi kupiti. Prireditelji obetajo pestro izbiro, ki jo bodo dopolnili še z bogatim srečelovom. H. J.

15. 23. november 1983

Obrtno združenje Škofja Loka

Zakaj še dražje ogrevanje od napovedanega?

Ko so minuli teden stanovalci v družbenih stanovanjih v kranjski občini, ki jih ogrevajo kotlovnice, dobili položnice za poravnavo stroškov za ogrevanje, so bili neprijetno presenečeni. Zneski so bili precej višji od že napovedanih podražitev.

Kranj — Minuli teden so stanovalci v stanovanjih v kranjski občini, ki jih ogrevajo kotlovnice, dobili položnice za poravnavo stroškov za ogrevanje. Povzročile so nemajhno presenečenje in ogorčenje, tako da so se ponekod že sestali hišni sveti ali bili sestanki v krajevnih skupnostih. Zakaj? V Glasu smo 25. oktobra zapisali, da bo letos že ob mili tami ogrevanje drago in objavili tudi odstotke, za koliko se bodo v posameznih kotlovnica podražili stroški ogrevanja v sezoni 83/84.

Odbor za prenavo in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnici pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Kranj je o izračunih in predlaganih stroških, ki jih je pripravil energetskega oddelka pri Domplanu, razpravljal 21. oktobra. Ni imel kaj druge možnosti, saj je ugotovil, da so stroški večji predvsem zaradi podražitev mazuta in kurilnega olja. Zato je sklenil, da se začne akontacije obračunavati s 1. novembrom. Dokončno pa naj bi takšen predlog akontacije potrdila še skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti, ki pa se do danes še ni sestala.

Ogorčenje, kot rečeno, so povzročili predvsem višji zneski od pričakovanih podražitev glede na objavljene odstotke. Zakaj se je to zgodilo smo povprašali vodjo energetskega oddelka pri Domplanu Iztoka Knifca.

»Stroški oziroma podražitve, ki jih je potrdil odbor pri samoupravni stanovanjski skupnosti so bili izračunani na obračunsko leto (na 12 mesecev), ki za tekočo kurilno sezono traja od 1. 7. 1983 do 30. 6. 1984. Ko je odbor sklenil, da se začne akontacije obračunavati s 1. novembrom, je bilo treba najprej preračunati, koliko so stanovalci po starih akontacijah (iz obračunskega leta 82/83) vplačali od 1. 7. do 31. 10. letos za stroške ogrevanja v tem obračunskem letu. Ker so bile te (lanske) akontacije občutno nižje in je nastala zato v štirih mesecih že občutna razlika, je hkrati porastel znesek, ki ga morajo stanovalci zdaj poravnati (in nadoknaditi) manjkajočo razliko od 1. 7. do 31. 10.) od 1. novembra letos do 30. junija prihodnje leto, torej v osmih mesecih.

Dejanski izračun pa je naslednji. Do 31. oktobra so stanovalci na Planini plačevali akontacijo po 26,50 dinarja za kvadratni meter. Že od 1. julija naprej izračunana akontacija pa znaša 44,65 dinarja (za 68 odstotkov več). Zaradi nastale 4-mesečne razlike pa je nova preračunana akontacija (za 8 mesecev) 53,73 dinarja za kvadratni meter. Za Vodo-vodni stolp 25,41 din (stara akontacija), od 1. julija 49,50 (95 %), za 8 mesecev 61,54 din za kvadratni meter. Za objekt JLA 6 je bila 23,56 (stara akontacija), od 1. julija 42,00 (78 %), za 8 mesecev 51,23 din za kvadratni meter. V objektih na Zlatem polju 3 b in 3 c 35,95 (stara akontacija), od 1. julija 64,50 (79 %), za 8 mesecev 80,07 din. V objektu HS Cerklje 38,88 (stara akontacija), od 1. julija 64,77 (66 %), za 8 mesecev 77,72 din. V objektu HS Preddvor 38,88 (stara akontacija), od 1. julija 68,15 (75 %), za 8 mesecev 76,31 din. V kotlovnici H 8 v Kranju znaša nova akontacija od 1. julija 55,32 (84 %), za 8 mesecev za stanovalce v Nazarjevi ulici 72,62 din, za stanovalce v Dražgoški pa 70,46 din.

Takšne so torej številke. Podražitve so vsekakor občutne in ogorčenje bi bilo prav gotovo manjše, če bi bili stanovalci pravočasno temeljito obveščeni o tem. Ostaja pa glavno vprašanje, ali bodo takšne stroške ogrevanja tudi dejansko vsi zmogli!

A. Žalar

Brnik — Nadnacionalna družba Airbus Industrie, v kateri so združeni proizvajalci potniških letal iz Francije, Nemčije, Anglije, Nizozemske, Belgije in Španije, je konec minulega tedna predstavila na brniškem letališču nov tip letala A-310. Zahodnoevropski strokovnjaki so pri njegovi izdelavi upoštevali najnovejša dognanja s področja aerodinamike (gibanja letal v zraku), elektronike in proizvodnje motorjev. Letalo A-310 je precej dražje od podobnih ameriških letal (stane 53 milijonov dolarjev), ima pa to prednost, da je zelo varčno, varno in tiho. Ima 218 sedežev ali okrog sto več kot, denimo, DC-9, deset metrov daljši trup kot naše najpogostejše letalo, 15 metrov večji razpon kril, domala štirikrat večji rezervoar za gorivo in več kot dvakrat večjo površino kril. In zakaj se je letalo ustavilo na Brniku? Ni pripeljalo potnikov, prišlo se je predstaviti našim letalskim prevoznikom in iskat novih kupcev, ki jih zaradi visoke cene še nima dovolj. Za jugoslovanske prevoznike je preveliko. Več zanimanja so pokazali za tip A-320, ki bo imel 150 sedežev in bo poskusno poletel čez pet let. — C. Zaplotnik

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Časi Kačurjevega idealizma so mimo

Gmotni položaj družbenih dejavnosti se zadnja leta vse bolj slabša. Tako ima skupna poraba letos le za devetnajst odstotkov več denarja kot lani. V izobraževalni dejavnosti ugotavljajo, da zakonska meja devetnajstih odstotkov ob hitro rastočih materialnih stroških, najrazličnejšim racionalizacijam navkljub, pomeni siromasne družbenega standarda otrok oziroma za zdaj še občutnejše osebne standarda zaposlenih v izobraževanju.

Po družbenem dogovoru in resoluciji naj bi letos osebni dohodki zaposlenih v družbenih dejavnostih ustrezno ugotavljajo, da zakon-ska meja devetnajstih odstotkov ob hitro rastočih materialnih stroških, najrazličnejšim racionalizacijam navkljub, pomeni siromasne družbenega standarda otrok oziroma za zdaj še občutnejše osebne standarda zaposlenih v izobraževanju.

Po družbenem dogovoru in resoluciji naj bi letos osebni dohodki zaposlenih v družbenih dejavnostih ustrezno ugotavljajo, da zakon-ska meja devetnajstih odstotkov ob hitro rastočih materialnih stroških, najrazličnejšim racionalizacijam navkljub, pomeni siromasne družbenega standarda otrok oziroma za zdaj še občutnejše osebne standarda zaposlenih v izobraževanju.

Slabšanje gmotnega položaja delavcev v izobraževanju posredno škodi vsem. Kako naj se učitelji, ki pusti veliko svojih ustvarjalnih moči in boju za pravilno družbeno ovrednotenje svojega dela, preda vzgojnoizobraževalnemu delu, kot družba od njega zahteva in pričakuje in kot je nenazadnje dolžan? Časi idealizma Martina Kačurja so minili.

Gorenjski osnovnošolski učitelji so sicer v nekoliko boljšem gmotnem položaju kot učitelji v širšem slovenskem prostoru. Vendar pa še nekaj let tudi njihovi osebni dohodki krepko zaostajajo za rastjo osebnih dohodkov zaposlenih v gorenjskem gospodarstvu. Medtem ko jih je kranjsko gospodarstvo lani povečalo za 32 odstotkov, jeseniško za 22, radovljiško za 25, škofjeloško za 24 in tržiško za 30 odstotkov, so v kranjskem osnovnem šolstvu porasli za 25, v jeseniškem za 24, radovljiškem za 22, škofjeloškem za 18 in tržiškem za 26 odstotkov. V gorenjskem gospodarstvu bodo letos rasti osebnih dohodkov najbrž malenkostno nižje kot lani, v osnovnem šolstvu pa bodo le za okroglih 19,5 odstotka višje. Nekje da, drugje ne, saj se od vsote za osebne dohodke odšteva tudi materialni stroški. Ti pa povsod niso enaki. V šolah z več in starejšimi objekti so bistveno višji kot v enovitih in mlajših.

Nadaljnje zniževanje življenjske ravni delavcev v izobraževanju, ki se obeta tudi naslednje leto, bi zato morali odločno zavreti, če bomo hoteli obdržati oziroma še izboljšati kvaliteto vzgojnoizobraževalnega dela. Prav pa je tudi, da je breme pravičnejše porazdeljeno na vse. Da bi sredstva skupne porabe rasla vsako leto z enakim deležem v družbenem proizvodni posamezne občine, kot predlagajo Gorenjci, in ne povsod, ne glede na gospodarsko moč, z enakim odstotkom.

H. Jelovčan

OBVESTILO

Naročnike razpisov in drugih službenih objav obveščamo, da v tej številki Glasa zaradi pomanjkanja prostora nismo uspeli objaviti vseh naročenih objav, bodo pa objavljene v naslednji številki. Prosimo za razumevanje!

Martinovi dnevi so bili tako krmešljavi, da ne bi bili presenečeni, če bi nam Martin nasul snega. Vendar pa je bilo vreme pusto le v dolini. V nedeljo se je zjasnilo, ozračje pa precej ohladilo. Lepo jesen si želimo še naprej. Toda če bo suša predolgo trajala, kaj bo z elektriko? — A. Ž.

9. KRANJSKI ZIMSKO ŠPORTNI SEJEM

GORENJSKI SEJEM 17-20 NOVEMBER 1983

prodaja rabljene in nove zimske športne opreme

Mladi in njihova organizacija

Opazovalec družbenih dogajanj?

»Odrinjenost na rob dogajanj in neučinkovitost pri razreševanju družbenih problemov, ki zadevajo mlade, otežkočata uveljavljanje mladinske organizacije med mladimi,« poudarja Rajko Bakovnik, novi predsednik Medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko.

Kranj — Mladostni zagon do dela in razreševanja družbenih problemov, kakršen je vladal na mladinskem kongresu, je kasneje popustil. Organizirana gorenjska mladina danes ugotavlja, da ni povsem uresničila sprejetih nalog. Pri nekaterih je ostala na pol poti — ne vedno po svoji krivdi. Gorenjski mladinci so večkrat po kongresu obravnavali nezaposlenost, ki je sicer v primerjavi z drugimi pokrajinami dokaj nizka. Pereča pa za vsakega, ki zaman trka na vrata delovnih organizacij. Mladi so dali pobudo, da bi osnovali delovne kooperative. Kaj dlje s svojim predlogom niso prodrli. Mladinska organizacija namreč sama ne more najti poti iz težav, to bi zmogla le s pomočjo ostalih družbenopolitičnih organizacij in strokovnih služb.

Poslabšane gospodarske razmere so mlade postavile v še težavnejši položaj kot ostale, ki so si najnujnejše za življenje uredili v lepših časih. Problemov kar mrgoli. Ob padanju osebnega standarda in neugodnih posojilnih možnosti se mladim stanovnanja vse bolj odmikajo v prihodnost. V nezavidljivem položaju so dijaki in študentje, ki bivajo v domovih ali stanujejo kot podnajemniki, saj njihove štipendije ne grede več v korak z višino oskrbnin in ostalimi izdatki šolanja. Kadrovske štipendi-

Rajko Bakovnik, novi predsednik Medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko.

je so nekdanj zagotavljale tudi delovno mesto, danes te določbe običajno ni v štipendijski pogodbi. Mladi v nekaterih samskih domovih na Gorenjskem imajo težave za prehranjevanjem v sobotah, nedeljah in praznikih. Tega, da so prepuščeni ulici in lokalom, sploh ni treba posebej poudarjati. Delavce pesti nepravilno nagajevanje in neustrezna merila napredovanja, pri čemer običajno krajši konec potegnejo mladi.

Boljše povezovanje urbanistov

Kranj — Na nedavni skupščini Urbanistične zveze Jugoslavije v Kranju so delegati Zveze društev urbanistov Slovenije (predsednica predsedstva zveze je Marija Zupančič-Vičarjeva) predlagali, da bi Urbanistična zveza Jugoslavije v prihodnje morala posvetiti večjo skrb povezovanju in skupnemu nastopanju republikanskih in pokrajinskih zvez urbanistov na posameznih področjih. Še posebej bi se morala zavzemati za redno obveščanje javnosti o ključnih problemih in nalogah pri varovanju okolja in urejanju prostora. Slovenska zveza društev je še predlagala, da bi Urbanistična zveza Jugoslavije prevzela pobudo za oblikovanje predlogov v zvezi s predvidenimi spremembami zveznega zakona o temeljnih sistema družbenega planiranja; še posebej tistega dela zakona, ki opredeljuje naloge na področju prostorskega in urbanističnega planiranja.

V Sloveniji so danes štiri urbanistična društva, v katerih je okrog 400 članov. Društva so letos organizirala več pomembnih akcij in sodelovala pri nekaterih aktualnih vprašanjih glede urejanja prostora in urbanizma. Tako so se v začetku leta vključila v pripravo novih zakonov na področju urejanja prostora in tako v prvi kakor tudi v drugi fazi po-

stopka sprejela svoja stališča in predloge. Pripravljalci zakonov so jih skrbno preučili in tudi upoštevali.

Pomembna je bila tudi letošnja spomladanska razprava o gradivu republiške konference socialistične zveze o aktualnih vprašanjih arhitekture na Slovenskem. Prav tako je zveza društev urbanistov Slovenije junija letos pripravila posvet Skupnosti slovenskih občin o funkciji in odgovornosti občin pri gospodarstvu s prostorom. Ena od pomembnih in stalnih nalog društev je tudi organizacija javnih natečajev. Tako je v začetku leta zveza skupaj s kranjsko občinsko skupščino pripravila in razpisala javni splošni anonimni natečaj za osnove podrobnega urbanističnega načrta območja Bitenji pri Kranju.

A. Žalar

Za boljše delo

Radovljica — O slabem delu, neučinkovitosti in nezavzetosti nekaterih teles krajevne in stanovanske samouprave je bilo v radovljiški občini že veliko povedanega, vendar se stvari ne premaknejo na bolje. Kaže, da delegati niso kos nalogam, ker jih ne poznajo dobro. Ker se s podobnimi problemi soočajo tudi drugod v Sloveniji, je republiška konferenca SZDL dala priporočilo vsem občinskim konferencam, da delegatke usposobijo. Gre predvsem za stanovanske, poravnalne, potrošniške svete, svete za varstvo okolja in druge. Kot pripomoček je izdala posebno brošuro.

Tudi občinska konferenca SZDL Radovljica je nedolgo tega dala pobudo radovljiški Delavski univerzi, da organizira tečaje za člane omenjenih svetov. Pripravili jih bodo v Radovljici, na Bledu in v Bohinju.

Glavni problem je voda

Podnart — Na programsko-volilni konferenci krajevne konference SZDL Podnart so podali tudi izčrpno informacijo o prepočasnem reševanju problematike pomanjkanja pitne vode v Lipniški dolini. V sušnih obdobjih imajo vodo le dvakrat po tri do štiri ure dnevno. Prisotni so grajali delo radovljiške komunalne skupnosti in zahtevali, da komunalna skupnost in občinski izvršni svet takoj obvestita prebivalce Lipniške doline, kdaj bo ta problem rešen.

Ciril Rozman

Vse te probleme in nepravilnosti mladi delavci, kmetje, dijaki in študentje dobro občutijo, pa pogosto zaradi premajhnega znanja in idejno-politične osveščenosti ne upajo dvigniti glasu in uveljaviti svojega stališča. Po oceni Medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko je le četrtina gorenjskih mladincev tudi družbenopolitično aktivnih. Mnogo več jih dela v družbenih organizacijah in društvih, z njimi pa ima mladinska organizacija še premalo stika.

»Mladi smo v obdobju po kongresu temeljito obravnavali kar veliko število problemov, ki zadevajo mlade. Našli smo rešitve in jih tudi predlagali. Le malo naših pobud je bilo upoštevanih, še manj problemov razrešenih. Prav neučinkovitost mladinske organizacije otežkoča njeno uveljavljanje med mladimi in to je tudi razlog, da organizacija ne postane najširša »fronta« mladih. Zato je naša najpomembnejša naloga, da povečamo učinkovitost mladinske organizacije pri razreševanju družbenih problemov in da ji v krajevnih skupnostih, šolah in delovnih organizacijah izborimo ostalim družbenopolitičnim organizacijam enakovreden položaj,« poudarja Rajko Bakovnik, od petka novi predsednik Medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko.

C. Zaplotnik

Konferenca mladih Bistričanov

Bistrica — Konec oktobra je bila v Bistrici pri Trzinu volilno-programska konferenca osnovne organizacije ZSMS. Na njej se je kljub dobri obveščeni zbralo le malo mladincev. Nezainteresiranost mladine je že dolgo največji problem, s katerim se ukvarja predsedstvo osnovne organizacije.

Mladi v Bistrici nimajo prostora, kjer bi se zbirali in organizirali klubsko dejavnost, ki bi mladino večje pritegnila. Kljub prizadevanjem v preteklosti bo doseg tega cilja tudi ena najzahtevnejših nalog novega predsedstva, ki je bilo izvoljeno na konferenci. To je nekoliko razširjeno, saj praksa žal kaže, da v akcijah sodelujejo skoraj vedno le člani predsedstva.

Razen tega ima osnovna organizacija ZSMS Bistrica v načrtu še pripravo kulturnozabavnih in športnih prireditvev, tematskih večerov, še naprej se bodo mladi aktivno vključevali v delegatski sistem v krajevni skupnosti ter sodelovali z osnovno organizacijo ZSMS v osnovni šoli heroja Bračiča. Udeleževali se bodo akcij občinske konference ZSMS Trzin, saj je povezanost z občinsko konferenco eden od temeljnih pogojev za delo. Potrudili se bodo, da bo čimveč mladincev iz Bistrice odšlo na mladinske delovne akcije, da bodo pridobili prostovoljce za enote teritorialne obrambe, najzaslužnejše mladince pa bodo predlagali za sprejem v zvezo komunistov. Ob praznikih bodo sestavili kulturne programe, s katerimi se bodo udeleževali praznikov. Tudi v prihodnje bodo obiskovali ostarele občane v domu Petra Uzarja. Želijo, da bi storili še več kot načrtujejo, predvsem pa, da bi se v delo osnovne organizacije razen članov predsedstva vključevalo čimveč mladih.

N. Gorjanc

Nedelavni aktiv

Radovljica — Nedelavnost aktivna komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev se vleče že nekaj let. Aktiv je bil oblikovan šele maja 1982 in se do danes v polni zasedbi še ni sestel, niti se odzval na sklic predsedstva občinske konference ZKS Radovljica. Predsedstvo je ugotovilo, da je odgovornost za nedelo tako v sekretariatu kot tudi pri sekretarju aktivna. Sekretar aktivna Janez Goli je sam predlagal svoj odstop, kar so na predsedstvu in seji občinskega komiteja ZKS Radovljica že sprejeli, ter hkrati naložili osnovnim organizacijam, iz katerih so člani aktivna, da obravnavajo njihovo odgovornost.

Za mandatno razdobje 1984—1986 bodo oblikovali aktiv komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev, v katerem bo 23 članov. V osnovnih organizacijah jih bodo izvolili po enakem postopku kot sekretarje osnovnih organizacij, nato pa bo aktiv iz svoje srede izvolil sekretariat aktivna, ki bo štel štiri člane, in sekretarja aktivna.

Nagrade učencem: da ali ne

Nekatere organizacije združenega dela učence iz prvih letnikov srednjega usmerjenega izobraževanja za proizvodno delo nagrajujejo, druge ne — Kdaj enotna izhodišča in merila za vso Slovenijo?

V programe srednjega usmerjenega izobraževanja je letos stopila tretja generacija osnovnošolcev. To generacijo v prvem letniku s tem čaka tudi proizvodno delo v organizacijah združenega dela, kjer bodo pod vodstvom usposobljenih inštruktorjev sodelovali v proizvodnem in samoupravnem procesu.

Tri leta je razmeroma dolga doba. Pa vendar prekratka, kot kaže, za rešitev dileme, kako je z nagajevanjem učencev na proizvodnem delu. Nekatere organizacije združenega dela namreč nagrajujejo njihov delovni prispevek, druge ne. In tako se dogaja, da se kakšen učenec vrne v razred z dvesto ali celo štiristo starimi tisočaki v žepu, medtem ko jih najbližji sošolec le žalostno opazuje.

Stališča do nagajevanja učencev na proizvodnem delu so različna. Vprašanje je namreč, kako to delo pojmujejo. Če ga kot del učnega programa šole, kar vsekakor je, potem naj bi učenci tudi za to učne ne dobili plačila. Res pa je, da učenec za tovarniškim strojem ustvarja; izdelek in dohodek. In če je za to delo plačan delavec, naj bo tudi učenec. Naj ve, kako se ustvarja in deli dohodek. Morda bi bilo pametno le to, da bi šel zaslužen denar v skupno razredno blagajno in ne neposredno v učenčev žep.

V pičlih treh letih niti Gospodarska zbornica Slovenije niti splošna združenja niti posebne izobraževalne skupnosti niso uspeli poenotiti izhodišč in meril za nagajevanje učencev na proizvodnem delu, še manj jih uveljaviti v praksi.

Tudi v okviru gorenjske gospodarske zbornice so se o tem že večkrat pogovarjali. Domenili so se, da bodo vprašanje enotno razčiščevali v splošnih združenjih posameznih panog.

Lahko rečemo samo to, naj pohitijo, da ne bo že tretja generacija srednješolcev s proizvodnega dela odnesla različnih občutkov.

H. Jelovčan

Decembra za desetino višje »plače«

Da bi se izognili presežkom v interesnih skupnostih družbenih dejavnosti, bodo prispevki zaposlenih Kranjčanov decembra 9,33 odstotka nižji — Januarja spet po starem

Kranj — V kranjski občini so načrtovali, da se bodo letos osebni dohodki zaposlenih, primerjano z lanskimi, povečali za okrog devetnajst odstotkov. Že po devetih mesecih pa so izračunali, da bo rast precej višja, približno 26-odstotna.

Zaradi nepredvideno višjih izplačil osebnih dohodkov zaposlenih Kranjčanov so se hitreje natekala tudi sredstva iz prispevnih stopenj za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti. V večini interesnih skupnosti bodo zbrana že do konca novembra.

V preteklih letih so interesne skupnosti presežke poračunavale v naslednjem koledarskem letu, tako da so za višino presežkov znižale obseg potrebnih sredstev. Presežke so torej vrnil gospodarstvu oziroma delavcem. Za letos pa zvezni zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev v samoupravnih interesnih skupnostih določa, da bodo vsi presežki namenjeni za izvorne spodbude gospodarstvu.

Preprosto povedano: za delavce v boljše, da presežkov ni.

Zato so se v kranjski občini odločili, da delavci decembra ne bodo plačali prispevkov od osebnih dohodkov za otroško varstvo, izobraževanje, kulturo, telesno kulturo in socialno skrbstvo, organizacije združenega dela pa ne bodo obračunale prispevne stopnje iz dohodka za občinsko raziskovalno skupnost, medtem ko bosta prispevka za zdravstveno varstvo in zaposlovanje občutno nižja.

To pomeni, da bodo zaposleni Kranjčani decembra plačali za družbene dejavnosti skupaj 9,33 odstotka manj denarja oziroma da bodo za toliko višji njihovi čisti osebni dohodki. Gre za 90 milijonov dinarjev, ki bi sicer potovali v zvezno blagajno, preračunano na zaposlenega Kranjčana pa za več kot povprečno 200 dinarjev.

Znižanje prispevkov seveda velja samo za december. Januarja bodo spet veljale enake prispevne stopnje kot novembra.

H. J.

Mladinski seminar in volitve

Radovljica — Tudi letos je občinska konferenca ZSMS Radovljica pripravila dvodnevni seminar za vodstva osnovnih organizacij, ki je potekal v hotelu Šport na Pokljuki.

Več kot sto mladih je najprej prisluhnilo predsedniku občinske izvršne sveta Janezu Smoletu in predsedniku komiteja za urejanje in varstvo okolja Andreju Golmanu. Govorila sta o gospodarskih razmerah in naložbenih načrtih v občini. Mladi so srečanje izkoristili za konkretna vprašanja o problematiki delovnih organizacij, štipendiranju in zaposlovanju.

V nadaljevanju sta člana republiške konference ZSMS Srečo Kirn in Nace Krivec spregovorila o delu ZSMS po 11. kongresu. Največ pozornosti sta posvetila mladinskim kooperativam.

Drugi dan seminarja je bil v znamenju dela po skupinah. V posameznih skupinah osnovnih organizacij iz šol, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti so se lahko v celoti posvetili problemom svojih sredin. Osnovnošolci in srednješolci so kritično ocenili usmerjeno izobraževanje in veliko pozornost namenili tudi poklicnemu usmerjanju. Burne so bile razprave med mladimi delavci o številnih težavah, s katerimi se srečujejo v svojem delovnem okolju. Skupina krajevnih skupnosti je največ pozornosti namenila že tradicionalnim težavam organiziranosti osnovnih organizacij ZSMS in prostorskim težavam. V razpravah so mladi oblikovali smernice za bodoče delo.

Občinska konferenca ZSMS je seminar izkoristila tudi za programsko-volilno konferenco. Za predsednika so izvolili Ljuba Buzarina, za sekretarke Elzo Šekli.

Letošnji seminar je od prejšnjih razlikoval tudi v tem, da so se ga udeležili mladi planinci-brigadirji iz pobratene občine Svilajnec.

Mladi so na seminarju poskrbeli tudi za razvedrilo. Pripravili so dru-

žabni večer, leški alpinist Mirko Pogar pa je z diapozitivi predstavil odpravo v Bolivijo.

Brigita Žabnik

Problemska konferenca komunistov v kranjski Savi Nagajevanje po delu

Kranj — V kranjski tovarni Sava bodo komunisti v četrtek, 17. novembra ob 16. uri pripravili problemsko konferenco o nagajevanju po delu in rezultatih dela, s posebnim poudarkom na nagajevanju delavcev, katerih rezultati niso direktno merljivi.

Gre za izredno aktualno temo, ki je že v pripravih na problemsko konferenco imela med delavci velik odmev, nedvomno tudi zaradi tega, ker so bile seje osnovnih organizacij zveze komunistov odprte. Odmev ima tudi izven delovne organizacije, saj se v Savi komunisti med prvimi lotevajo tega resnično aktualnega problema. Povedati velja, da je ta ena izmed treh problemskih konferenc, ki jih je začrta stalna občinska konferenca zveze komunistov delovne organizacije Sava. Druga je dolgoročna razvojna in proizvodna usmeritev Save in tretja delovanje delegatskega sistema.

V kranjski Savi so pred tremi leti sprejeli razvid del in nalog, s čimer so postavili ustrezna razmerja delovnih sredstev za osebne dohodke. Kasneje so naredili nekaj popravkov, predvsem so bolje nagradili proizvodno delo in delo v težkih pogojih. S tem so se porušila sprejeta razmerja, predvsem se danes kaže, da bo treba poleg proizvodnega dela bolj nagraditi visoko strokovno delo. Pri tem seveda meril ni in v Savi že sedaj ugotavljajo, da popoinca brez subjektivnega ocenjevanja ne bo šlo, s čimer se seveda odpira kadrovske vidik.

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Žalar in Danica Zlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Halin in Igor Kocelj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Slavček TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica 11. objana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propagandna, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 450.— din.

JR

Nenavadno delaven konec leta

V primerjavi s prejšnjim letom bodo letos v tržiškem Tiku naredili za osem do deset odstotkov več izdelkov — Zaradi motene oskrbe s pločevino med letom in povečanih naročil v zadnjem trimesečju zdaj delajo vse sobote, med tednom podaljšujejo delovni čas, proizvajalci pa pomagajo tudi režijski delavci — Prvič samostojni izvozniki

Tržič — V proizvodnih delavnih 70-članskega kolektiva tržiškega Tika bodo do konca leta delali vse sobote. Med tednom delovni čas podaljšujejo, na pomoč pa so priskočili tudi režijski delavci, ki bodo za stroje opravili vsak po okroglo 40 ur. S tako prakso so prvič poskusili lani in se je dobro obnesla. Tudi letošnja zanesljivost in rezultat dela režijskih v proizvodnji sta presenetljiva. Poslej so opravili že približno polovico obveznosti.

Za povečan obseg dela v zadnjih šestih mesecih so se v Tiku odločili predvsem iz dveh razlogov; zaradi obsega izpada proizvodnje med letom, ki so mu botrovale težave pri oskrbi s hladno valjano pločevino, še več pa zaradi povečanih naročil v zadnjem trimesečju, ki za skoraj tretjino presegajo normalne proizvodne zmogljivosti Tika.

Tako zdaj v Tiku pospešeno delajo za svoje stalne naročnike, zlasti za Litostroj, Riko, Sip, Avtomontažo in Ikos, ki v zadnjih treh mesecih leta prav tako skušajo nadoknaditi izpade med letom oziroma izpolniti izvozne obveznosti. Prvič pa se Tiko pojavlja tudi kot samostojen izvoznik. Izdelujejo blatnike za stroje švicarske firme Rolba. Pogodba se nanaša na znesek 300 milijonov dinarjev, ki

nikar bodo izoblikovali način zbiranja denarja za gradnjo.

Druga obsežna naloga, ki jo izvaja Petrolova delovna organizacija Zemljski plin, je napeljava plinovodnega omrežja do delovnih organizacij BPT in Peko. Dela bodo sklenjena do konca leta.

V Dolini Območna vodna skupnost Gorenjske financira gradnjo jezusa oziroma pregrado na Tržiški Bistrici, ki bo utrdila oba bregova reke in preprečila drsenje. Vodno pregrado gradi Podjetje za urejanje hudournikov.

Medtem ko gre v krajevni skupnosti Kovor h koncu akcija za napeljava telefonskega omrežja — trenutno postavljajo drogove za zračne kable — pa Jelendolčani obnavljajo cesto od Čadovelj do Hudičevega mostu, kjer je makadam najslabši. Upajo, da bodo s pomočjo Gozdnega gospodarstva po dolгих letih čakanja morda prihodnje leto odcep vendarle prekrili z asfaltom.

Med deli na področju komunalne izgradnje vsekakor velja omeniti tudi urejanje nadvse potrebnega parkirišča za tovornjake in avtobuse na Mlaki.

H. Jelovčan

Prihodnje leto prva etapa vodovoda

Velik živahna dejavnost na področju komunalne izgradnje tržiške občine — Priprave na gradnjo prve etape vodovoda od zajetja Črni gozd do Cimpra, napeljava plinovoda, telefonov v Kovor, ureditev parkirišča za tovornjake in avtobuse na Mlaki, gradnja vodne pregrade v Dolini in obnova ceste od Čadovelj do Hudičevega mostu

Tržič — Sedanji družbenogospodarski trenutek ni preveč naklonjen komunalnim naložbam. Kljub temu pa v tržiški občini prizadevajo, da se v pretekli leti oziroma krajevni skupnosti speljajo vsaj najbolj potrebna vprašanja komunalne opremljenosti.

Trenutno najzahtevnejša naloga je vsekakor priprava na gradnjo vodovoda. Razen tega, da pitne vode ni, manjka, zlasti v vaseh pod Krištof goro, med poletno sušo pa so jo prejelali celó v Bistrici, je od gradnje novega zajetja odvisna tudi vsa nadaljnja industrijska in stanovanjska gradnja.

Sporočna analiza je pokazala kot najprimernejše, po ekonomski in tehnični izvedbi, zajetje Črni gozd. Celotna gradnja vodovoda bi po sedanjih cenah zahtevala 170 milijonov dinarjev. Veliko denarja v tržiški občini seveda ne bodo mogli priti naenkrat, zato so se odločili, da bodo prihodnje leto začeli graditi prvo etapo vodovoda od zajetja Črni gozd do Cimpra, kjer se bo priključil obstoječe omrežje. Komunalna skupnost in Komunalno podjetje bosta sodelovali s projektantom Slovenija ceste — Tehnika do 20. novembra ovrednotila predvidena dela,

Gorjupovi dnevi v Rogaški Slatini Prvi spodbudni dosežki

Letos smo pri uresničevanju gospodarske stabilizacije dosegli prve spodbudne rezultate — Prihodnje leto bo prav tako težko ali še težje — Ključne naloge ostajajo enake

Rogaška Slatina — Že izgublamo pravo priložnost za ocenjevanje naših težav in pogosto izkazujemo razmere še bolj črne, kot so v resnici, medtem ko nam v tujini gospodarski strokovnjaki priznavajo izboljšanje, je poudaril predsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Zemljarič, ki se je udeležil šestih Splošnih dni v Mitje Gorjupa. Pripravlja jih društvo novinarjev Slovenije in so namenjeni razpravi slovenskih novinarjev.

Letos je bil sprejet dolgoročni program ekonomske stabilizacije, ki je osnova sistemskih in političnih odločitev. Zmanjšanje je bil zunanji trgovinski primanjkljaj. Letos bo znašal 300 in 400 milijoni dolarjev in bo za približno 40 odstotkov manjši kot lani. Obveznosti do tujine smo redno plačevali. Banke so nam poravnale svoje obveznosti, ustvarjene je bil večji red pri vplačilih, kontrolorji narodne banke Jugoslavije so opravili svoje obveznosti in prišlo je do večjega kroženja denarja. Letos bomo plačali tudi približno 3,2 milijarde dolarjev glavnice in obresti za tuja posojila.

Razen tega je Jugoslavija letos sklenila dobiti o zunanji pomoči pri uresničevanju programa gospodarske stabilizacije z mednarodnim monetarnim skladom, 15 zahodnimi državami in komercialnimi bankami. S tem so se zmanjšale zunanji likvidnostne težave, z blaženimi krediti pa so bili dani pogoji za ožje kroženje rasti proizvodnje.

Dosežen je bil napredek v izvozu na konverziibilno področje, ki je letos za 14 odstotkov večji kot lani v enakem času, medtem ko je letos za 12 odstotkov manjši. Tako je bilo v šestih mesecih doseženo 77,5-odstotno pokritje. Še pomembnejše pa je, da smo začeli več izdelkov na konverziibilni trg in manj na klirinški. Kljub tako velikemu zmanjšanju uvoza je bila proizvodnja v letošnjih devetih mesecih za 0,6 odstotka večja kot lani v enakem času. Rast proizvodnje je še toliko pomemb-

nejša, ker je vrsta razvitejših držav še vedno imela manjšo proizvodnjo kot lani. Postopno se tudi usklajujejo vse oblike porabe. Čeprav na vseh področjih ne dosegamo resolucijskih ciljev, so vsa gibanja usmerjena k realnejši porabi in to brez večjih socialnih pretresov.

V Sloveniji še bolj ugodno

Zlasti je spodbudna rast proizvodnje, ki je bila v desetih mesecih za 3,6 odstotka večja kot lani v enakem času, oktobra pa kar za desetino večja od lanskega oktobra. Izvoz na konverziibilno področje je večji za 14 in uvoz za 2 odstotka in pokritje znaša v desetih mesecih 96 odstotkov. Računati je, da bomo do konca leta dosegli 90 odstotkov izvoznega plana in 95 odstotkov uvoznega. Primanjkljaj v zunanjetrgovinski bilanci bo letos za polovico manjši kot je bil lani.

Pomemben premik je bil narejen pri razporejanju dohodka. Večina organizacij združenega dela je povečala akumulacijo, medtem ko so sredstva za delitev rasla počasneje. Izboljšala se je preskrba z živili in energetskimi gorivi.

Resolucijski cilji pa niso bili doseženi pri zaposlovanju, saj se je število nezaposlenih povečalo za 1000. Izgub je 13 milijonov dinarjev, od katerih jih je precej treba pripisati tečajnim razlikam in visokim obrestim. Vrednost dinarja je v letu dni padla kar za 88 odstotkov, poraba denarja za obresti pa se je skoraj podvojila.

Vse to je rezultat velikih prizadevanj delovnih ljudi, poslovalnih delavcev, družbenopolitičnih organizacij in drugih, je poudaril Janez Zemljarič. Svoje je dodala zunanja pomoč, odložitve določenih plačil in podaljšanje rokov odplačila. Seveda pa je vse to imelo visoko ceno, ki se pozna pri osebem in družbenem standardu, težavah v proizvodnji in opu-

sicer ni visok, vendar za novega izvoznika kar zahteven. Če bodo s pravočasnimi dobavnimi roki in kvaliteto izdelkov ustregli tujemu naročniku, se lahko kasneje nadejajo še bogatejšega deviznega zasluzka.

Večja proizvodnja razen več dela zahteva tudi več denarja za osebne dohodke zaposlenih. V Tiku so bili z izplačili že v devetih mesecih nekoliko nad mejo, ki jo dovoljuje družbeni dogovor, medtem ko bodo do konca leta razkorak še povečali. O tem so seznanili občinski izvršni svet in občinski svet zveze sindikatov, ki razumeta, da je treba zajetnejša proizvodna naročila pač izpolniti.

Do konca leta so v Tiku s hladno valjano pločevino preskrbljeni. Izpad dobave iz smederevske železarnice, ki jim kljub sporazumu v drugem polletju še ni poslala niti kilograma pločevine, nadomeščajo z nakupom prek Metalke, Merkurja in Magösa. Ob tem pa se srečujejo z velikimi cenovnim nesorazmerjem. Čeprav je uradna cena za kilogram pločevine okrog 45 dinarjev, cenejšje od 80 dinarjev ne morejo dobiti. Žal v njihovih izdelkih taka cena surovine ni priznana, zato opuščajo nekatere nedonosne proizvodne programe.

Lani so v Tiku naredili 546 ton izdelkov. Letos so jih že v desetih mesecih 518 ton, medtem ko računajo, da jih bodo do konca leta še okrog sto ton. Obseg proizvodnje se bo potemtakem v primerjavi z lanskim povečal za osem do deset odstotkov.

H. Jelovčan

Fruškogorske salame že dobro poznamo

Poslovalnica Neoplante iz Novega Sada, ki ima sedež v Kranju, zalaga z mesnimi izdelki vso Slovenijo

Kranj — Silno mājna se zdi hišica na Primskovem v Kranju, kjer je bila nekoč gostilna »Pri Jakus«, pa vendar je v njenih preurejenih prostorih zmrzovalnica za vagon mesnin, za dva vagona hladilnic za normalno hlajenje in za dva vagona normalnih skladiščnih prostorov. Le pet delavcev je zaposlenih pri Neoplanti v Kranju: trije šoferji, skladiščnik in vodja poslovalnice. Res pa je, da vsak prime za vsako delo. Vsak mesec Neoplanta iz Novega Sada prav preko te male poslovalnice v Kranju prodaja po vsej Sloveniji od 250 do 300 ton mesnih izdelkov. Po Gorenjski gredo največ pašete, trajne salame, mesne konzerve in zavitki masti. Gorenjci radi segamo po njihovih novosadskih in fruškogorskih salamah. Poltrajnih izdelkov pa dobimo od te poznanje novosadske firme malo prav zato, ker največji odjemalci, kot so na primer Živila, še nimajo urejenih skladišč. Zato pa več teh mesnin prodajo v Ljubljano in drugam.

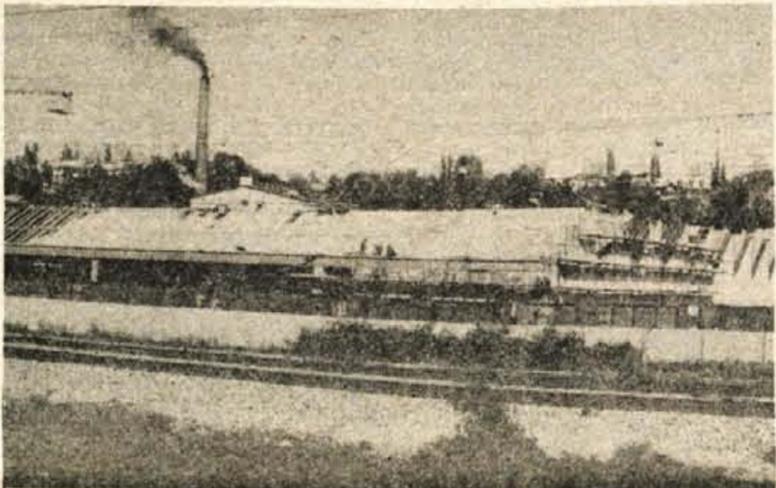
Neoplanta, industrija mesa, mesnih izdelkov in konzerv Novi Sad ima v Jugoslaviji 10 predstavništev, za Slovenijo pa je v Kranju. Kako velika firma je to, nam povedo podatki, da ima zaposlenih 1215 delavcev in izdelala 35.000 ton mesnih izdel-

kov na leto. Dnevno v Neoplanti zakujejo okrog 1400 prašičev in po 50 pitanih govedih. Neoplanta pa je vključena v SOZD Agrocoop, ki ima skupne obdelovalne površine 230.000 hektarjev, 21.830 zaposlenih, na leto zredi 340.000 prašičev in 25.000 pitanih govedih, v svojih mlinih zmleje po 207.000 ton moke, proizvede 140.000 ton močnih krmil, predela 160.000 ton soje, pridobi 70 milijonov litrov mleka, proizvede 50.000 ton sladkorja, 70 milijonov litrov piva ter 40.000 ton konzerv in zmrznjene zelenjave. To je resnično eden naših največjih kmetijsko predelovalnih velikanov, saj SOZD Agrocoop velja za 10. največjo delovno organizacijo pri nas.

Delavci v kranjski poslovalnici Neoplante se trudijo, da naročeno blago čim prej pride do kupca. Kot pove vodja poslovalnice agronom Peter Sajovic, razvažajo blago s štirimi manjšimi kamioni, večjim odjemalcem pa veliki tovornjaki prepeljejo željeno blago naravnost iz Novega Sada v skladišče določene delovne organizacije. Iz njihovega skladišča oskrbujejo le manjša trgovska podjetja tako, da v skladišču sproti pripravljajo in kompletirajo naročeno blago. Okrog 60 odstotkov naročenega blaga razvozijo sami, ostalo pa gre direktno iz novosadskega skladišča. Njihovi največji odjemalci so Mercator, Živila, ABC Pomurka, Primorje Gorica, Hmezad Celje in drugi. Decembra vsako leto se dogovore o potrebah za naslednje leto, vsakič sklenejo tudi aneks k samoupravnemu sporazumu, ki so ga sklenili v začetku svojega sodelovanja. Potem svoje kupce vse leto oskrbujejo, prilagajajo pa se seveda njihovi opremljenosti. Najbolj idealno bi bilo, če bi vsi imeli odgovarajoča skladišča, zmrzovalnice in podobno. Vendar povsod ni tako in zato so ponekod potrebni zelo pogosti oskrbovalni dnevi.

Težave, s katerimi se v Neoplanti bore, so podobne kot drugod. Najhuje so v cenovnem nesorazmerju, kajti sorazmerja od živega prašiča pa do njegove končne predelave so porušena, težave so z uvoženo embalažo. Dva meseca ni bilo na trgu paštet prav zaradi embalaze. Sicer se pa ne pritožujejo. Delavci Neoplante v Kranju bi želeli, da bi tudi v prihodnje bilo na voljo dosti mesnih izdelkov, da bi tako kot doslej redno oskrbovali svoje kupce, saj konec koncev so nagrajevani od prometa, od prodanega kilograma. Pa to si želijo, da bi Gorenjci, predvsem Živila dokončno uredila svoja skladišča. Potem bo še veliko lažje delati.

D. Dolenc

Plemenitilnica pod eno streho — Z rekonstrukcijo toplarne je kranjski Tekstilindus pridobil energijo tudi za razširjeno plemenitilnico. Že spomladi so začeli z gradnjo prizidka plemenitilnice, do konca leta pa bodo gradbena dela dokončana. Pridobili bodo 3.200 kvadratnih metrov površine, tako da bodo v obrat I preselili tudi plemenitilnico iz obrata II. Plemenitilnica bo poslej skoraj povsem centraliziran obrat, kar bo velikega pomena za Tekstilindusovo proizvodnjo. Prizidek je zgrajen iz lastnih sredstev, opremljali ga bodo postopoma prihodnje leto. Za novo plemenitilnico načrtujejo tudi nekaj novih strojev in naprav iz uvoza. — Foto: D. Dolenc

ščanju vrste načrtov. Skratka, potrebne so mnoge žrtve, če se hočemo pri nadaljnjem razvoju opirati predvsem na lastne moči.

Kako v letu 1984

Pri ocenjevanju pogojev gospodarjenja v letu 1984 je treba na prvo mesto postaviti visoko zadolženost in gospodarsko krizo v svetu. Temu se pridružuje še kriza političnih odnosov v svetu, ki prav tako vpliva na finančni položaj. Sicer ima Jugoslavija prihodnje leto še večjo obveznost do tujine kot letos. Plačati bo treba 5,3 milijarde dinarjev glavnice in obresti dolgoročnih in kratkoročnih posojil. Razen tega so velike tudi obveznosti, ki izvirajo iz kratkoročnih posojil. Teh obveznosti kljub večjemu izvozu in nadaljnjemu omejevanju uvoza opreme in materiala za proizvodnjo ne zmoremo. Oziroma ne moremo ob plačilu omenjenih obveznosti zagotoviti enakoga obsega proizvodnje in porabe kot letos. Zato bo potrebno tudi za leto 1984 zagotoviti zunanjo pomoč. Nujno potrebno bo pridobiti 3 milijarde dolarjev zunanje pomoči. Vendar to nikakor ne sme pomeniti večanja zadolženosti Jugoslavije, ker moramo več izvoziti in z večjim izvozom ter manjšim uvozom ustvariti celotni trgovinski presežek v vrednosti 800 milijonov dolarjev. Odplačevanje dolgov terja od 8 do 10 odstotkov letnega narodnega dohodka, ali okoli polovico deviznega priliva.

Jugoslavija se je že začela pogovarjati z mednarodnim monetarnim skladom, zahodnimi državami in bankami za najetje omenjene višine kreditov in vse kaže, da bo zaradi letošnjih dosežkov uspela pridobiti posojila za prihodnje leto.

Velik problem, s katerim se bo treba spopadati tudi prihodnje leto, je inflacija. Letos je dosegla največjo stopnjo po vojni in sicer je do sedaj presegla 50 odstotkov. Vzroki za tako visoko inflacijo so nezadostna ponudba na trgu, nizka produktivnost in slaba učinkovitost gospodarjenja, saj se še vedno skuša vse spodrsiljaje pokrivati s ceno. Na pogoje gospodarjenja bo še naprej vplival drseči tečaj dinarja, ki je v primerjavi z lanskim oktobrom padel za 124 odstotkov, letos pa za 88 odstotkov. Velik vpliv imajo tudi visoke obresti, visoka nelikvidnost, visoki stroški režije in podobno.

Na pogoje gospodarjenja bodo v letu 1984 zelo vplivale spremembe na finančnem področju. Letos so bili zaradi ukrepov, ki niso bili celoviti, doseženi učinki, ki so bili nasprotni od želenih. Izgube, nepokrite medsebojne obveznosti, tečajne razlike, nepokriti proračuni, zlasti zvezni, neplačane obveznosti in primarne emisije in še nekatere druge terjatve in obveznosti, ki so se izkazale kot fiktivni dohodek, so dosegle že polovico letnega narodnega dohodka Jugoslavije. Zato se bo treba prihodnje leto spopadati z vsemi temi pojavi, ki bi hotijo fiktivni dohodek in omogočajo večjo porabo od realnih možnosti.

Sprejeta je bila vrsta ukrepov in zakonov, katerih cilj je sanirati položaj na finančnem področju: zakon o SDK, zakon o prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za splošno in skupno porabo nad višino 11 in 13 odstotkov, zakon o likvidnosti OZD, sprememba zakona o združenem delu, zakon o Narodni banki Jugoslavije, zakon o temeljnih kreditnega in bančnega sistema Jugoslavije, zakon o konvenciji dela kratkoročnih kreditov bank iz primarne emisije v dolgoročna obratna sredstva, zakon o zagotovitvi trajnih obratnih sredstev, pobude za reprogramiranje dolgov OZD in bank, zakon o sredstvih rezervnih skladov in drugi. Uveljavitev teh zakonov bo pomenila izredno zaostrovanje pogojev, zato so se že pojavili predlogi, da bi jih uveljavili postopoma, vendar bi bilo po besedah Janeza Zemljariča skrajno škodljivo odlagati spopad s finančno nedisciplino, ker bi se na tak način ne dalo dosegati trajnejših rezultatov gospodarjenja oziroma napredka.

Prihodnje leto se bo treba spopadati z nezaposlenostjo, več bo treba izvažati in ustvariti devizni presežek, rast proizvodnje mora biti večja kot lani, kar naj bi dosegli zlasti z boljšim izkoriščanjem zmogljivosti. Cene naj bi porasle za 10 do 15 odstotkov manj kot letos. Vse oblike porabe bo treba uskladiti z realnimi možnostmi in doseči kvalitativne premike pri razporejanju dohodka in nagrajevanju po delu. Da bi uresničili vse te cilje, se bo moralo združeno delo v Jugoslaviji bolje povezati. Brez večjega združevanja sredstev in razumevanja za razvojne cilje drugih v reprovorigi nikakor ne bo moč doseči večje učinkovitosti, večje proizvodnje, večjega izvoza in tudi večje porabe ne.

L. Bogataj

Gorenjska fotografija v Trziču

Trzič — V petek, 4. novembra so ob 18. uri v paviljonu NOB odprli razstavo z naslovom »27. gorenjska razstava fotografije in 7. razstava diapozitivov Gorenjske«. Kot je razvidno iz naslova, gre za že utečeno razstavno dejavnost članov gorenjskih fotoklubov. Letošnji organizator razstave, Fotoklub Trzič, sicer v tej sezoni najuspešnejši fotoklub cele regije, je pripravil res zanimiv in pester večer, ki sta mu poseben pečat dali tudi uspela predstavitev barvnih diapozitivov s premišljeno glasbeno podlago in pa brezhibna postavitev razstavljenih fotografij.

Dvainsajset fotografov, oziroma enainvajset avtorjev barvnih diapozitivov iz šestih gorenjskih fotoklubov je predstavilo šestdeset fotografij in prav toliko diapozitivov. Izbor iz prispelih del je bil strog, saj se je v javnosti prebela od vsake predstavitve le polovica del. Tako kaže, da je organizator želel predstaviti res najboljše, kar sodi v sedanji fototrenutek na Gorenjskem. In kakšen je ta trenutek?

»Naj ta trenutek ne ocenjujemo po imenih, po klubih, oziroma sredinah, iz katerih so avtorji posameznih fotografij ali kolekcij prišli. Naj obide mo tudi sicer pravično in uradno razdeljeno obliko priznanj. Bolj nam

gre namreč za otip pulza predstavitve, saj se tu, na sorazmerno majhnem prostoru odvija zanimiva pripoved o prvinskem odnosu fotograf — umetnik — motiv,« je v svojem uvodu dejal kustos galerije.

Res je prav v odnosu fotograf — motiv osnovno sporočilo razstave. V največji meri razstavljajo avtorji, ki jim je izbira motiva primarna in obenem edina pomembna faza dela. V tej smeri se večinoma odzivajo klasične krajine, pa tudi iskanja v smeri urbanega okolja (hiša, pot, kozolec, soline ipd.). Kasneje se tej prvotni delovni fazi pridružuje intenzivna tehnična obdelava posnetka. Izraz se stopnjuje do izjemno strogo spoštovanega odnosa do delovne površine posnetka (npr. s cizelirsko natančnostjo obdelana gladina vode s prek nje lebdječim čolnom). Odnos motiv — objekt — obdelava površine pa ni le enosmeren in se medsebojno oplaja na vseh relacijah. Drugo, kar izstopa pri pogledu na šestdeset delov del je kompozicionalna zrelost večine ustvarjalcev. Naj tu izdvojimo pripoved o hišah (Hiša I in Hiša III), pa o kozolcih, o teh večnih izzivih črtovja v prostoru, ki so mu ustvarjalci razstave z duhovito potezo našli sogovornika v črtovju traverz industrijskega giganta. Naj omenimo še namenoma robustno in okvir vnešeno železniško podvozje, se preko bogumilskih stečkov in drugih arhitekturnih sporočil lahko odpravimo k človeku, ki smo si ga za oceno prihranili za konec poročanja z razstavo.

Človeška figura se preko obrobnihih sporočil javlja povsod, bodisi je to že omenjeni kozolec, samotna klopica ob ohridskem obrežju, pa čolnov zapuščenem kanalu ali avtomobilska karoserija. Prijazna ženica z ruto pa je že kar neposreden dražljaj v tej smeri; človek pa je tudi otroška igra, je športnik, a tudi umetnikov erotični izziv, vpet v kvadratke lesenih letv ali kar tako razložen pred nas kot forma viva, živa oblika. Vse to

vzpenjanje v krivini razpoloženja dosega vrh nekako tam, kjer je motiv »vedoželjni dijak pred hramom učenosti za hip zagledan v smetnjak in trenutek za tem že kot bosonogi bitje«. Ta, nekako črnogledno temperirani pristop so, spet duhovito, postavljali razstave podkrepili s kompozicijo pravokotnika v polju. Od tu naprej je le kratek skok k nagrajenim celotama — čeprav smo uvodoma že dejali, da to ni merilo razstave — namreč k posamični fotografiji Linija 2 in kolekciji Tako, trava. Nekaj po madžarsko in Koprive.

Plakete in priznanja so prejeli za fotografije (kolekcije) Janez Juvan z Zlato, Boštjan Gunčar (srebrno) in Janez Pipan bronasto plaketo (vsi iz fotokluba J. Puhar Kranj). Zlato plaketo za posamezno fotografijo je dobil Sergio Sebeglia (J. Puhar Kranj), srebrno Božidar Šinkovec in bronasto Milan Malovrh (oba FK Trzič). Diplome so prejeli Jaro Mišičevič (Trzič), Rafael Šenk (Kranj) in Marjan Pišljarič (Žiri). Za diapozitive pa je zlato plaketo za kolekcijo prejel Franc Kolman (Jesenice), srebrno Jaro Mišičevič in bronasto Tomaž Vrabčič (oba Trzič). Za diapozitive posamično je zlato plaketo dobila Irena Rozman (Trzič), srebrno Franc Črv in bronasto Adi Fink (oba Jesenice). Diplome za barvne diapozitive posamično pa so prejeli trije Trzičani: Vinko Brezar, Milan Malovrh in Franc Goltze.

Razstava, ki bo odprta do 21. novembra, zasluži vso pozornost, je pa obenem dokaz, da postaja Gorenjska s svomiji delavnimi fotoklubi močan center fotografiranja pri nas.

Janez Šter

**DVAKRAT TEDENSKO
PRI VAS — DOMAČI
PRIJATELJ GLAS**

Prva plošča noneta Sava

Kranj — V petek, 11. novembra, je bila v tovarni Sava v Kranju majhna slovesnost, na kateri je predstavnik Kulturnoumetniškega društva Sava Vili Žener pevcem noneta Sava svečano izročil velike gramofonske plošče z njihovimi pesmimi. Na eni strani so posnete slovenske romantične skladbe starejšega izvora, na drugi pa ljudske pesmi v priredbi sodobnih slovenskih skladateljev. S prvo veliko ploščo so savski pevci okronali svoj dolgoletni trud.

Svojo pevsko skupino, sprva oktet, kasneje nonet, ima tovarna Sava že od leta 1967. Sindikalna organizacija je bila v začetku pobudnik za kulturno dejavnost v tovarni, leta 1973 pa so se v Savi vse kulturne dejavnosti združile v Kulturnoumetniško društvo Sava. Danes so kulturne skupine iz Save, nonet, tamburaši in folklor, poznani širom po domovini in tudi v tujini.

Oktet oziroma nonet Sava ima za sabo že okrog štiristo nastopov in koncertov. Njihov program zajema okrog sto različnih skladb domače, umetne in ljudske glasbe, v zadnjem času pa segajo po delih starejše glasbe in se lotevajo tudi pesmi tujih narodnosti. Vsak nov dosežek zahteva novo, višjo kvaliteto, vsaka višja kvaliteta pomeni njihovo rast.

Trdo delo je sodelovanje v pevskem zboru. Po dve vaji imajo na teden, vmes imajo nastope, tako da imajo na leto kar po sto in več shodov. Od nastopa do nastopa raste njihova kvaliteta. Velike zasluge za to imajo vodje, kot so bili: Peter Lipar, Milko Škoberne in Matevž Fabijan, ki so dolga leta umetniško usmerjali savske pevce. Njihovo delo zdaj že pet let uspešno nadaljuje

Jože Mohar, delavec iz Save in tenorist noneta.

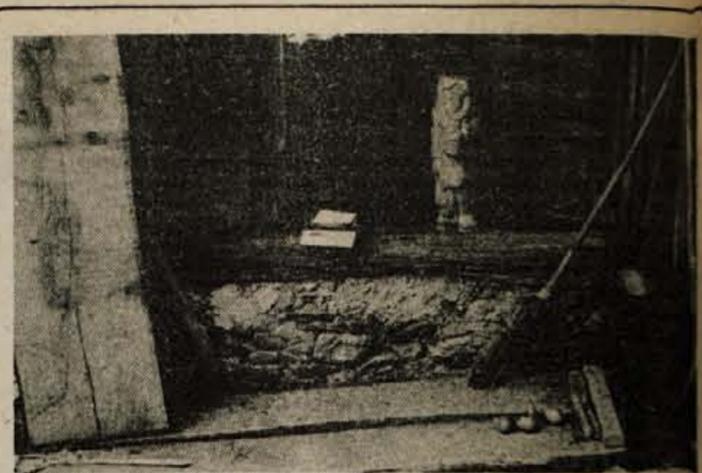
Velika gramofonska plošča pa ni prvi prikaz kulturnih prizadevanj v Savi. Veliko priznanje so v Savi poželi lani s koledarjem, na katerem so prikazali dela svojih delavcev — slikarjev amaterjev. Tudi v filmu, ki so ga posneli o Savi, so prikazali kulturno udejstvovanje njihovih delavcev: posnetek delavca pri stroju in drugi posnetek istega delavca v folklorni skupini, s tamburico, v zboru. Silno so bili nad bogatim kulturnim življenjem v Savi navdušeni tudi tuji partnerji Save. Pred dvema letoma so francoskim poslovnim partnerjem po končanem razgovoru na Bledu priredili umetniški večer. Gostje niso in niso mogli dojeti, da so bili pevci in pesalci na odru sami Savini delavci. Vsakič si znova zažele srečanja z njimi.

Letos bodo poslovni partnerji Save za novoletno darilo dobili ploščo savskega noneta »Savska«, ki bo glas o največji jugoslovanski tovarni gume in o njenih ljudeh, ki jim je naše kulturno izročilo dragoceno, zagotovo ponesla še dlje.

D. Dolenc

Kako berem knjigo

Ljubljana — Zveza kulturnih organizacij Slovenije bo ob izteku meseca knjige pripravila v sredo, 16. novembra, ob 13. uri v Klubu delegatov zaključno prireditev. Učenci osnovnih in srednjih šol, avtorji najboljših spisov na temo »Kako berem knjigo« bodo prejeli knjižne nagrade. Za uspešno delo na področju širjenja bralne kulture pa bodo podelili Trubarjeve plakete in diplome.

Pred Jovanovičevim »atelijem«. Foto: Matija Pavlovec

Razmišljanja ob Jovanoviču

Čeprav je Peter Jovanovič popoln samouk, kaže v svojih risbah s tušem in v plastikah dar izvrstnega opazovanja, smisel za čisto risbo, kar daje skupaj z okarno preprostostjo figur pravi ekspresivni čar navivnosti, ki je še pred leti polno zavzela v obdelavi motivike iz njegove najbližje okolice (vaške, kmečke). Še upodablja otroke in kmečke starce in ženske, ki pa niso več ljudje iz poljanskih hribov, ampak so to osebe povzete po literarnih delih Bevka, Tavčarja, Prežihna, Milčinskega in drugih. Tako kot se je v lesenih kipcih približal tem pisateljem so je v risbi že pred leti dotaknil tudi Poezija Franceta Prešerna (1981). Tudi za razstavo v Škofji Loki je v lesenih plastikah poustvaril narodne in otroške pesmi in v risbah je tema motivnima sklopoma dodal še občutene risbe — ilustracije Podob iz sanj Ivana Cankarja. To so risbe samostojnih razsežnosti s svojiskim prizvokom skromne a izpovedne risbe, vredne vsega spoštovanja.

Prav ob njih bi rad navrgel nekaj misli, ki so res še nedorečene in jih bo treba vse še preveriti, ker so morda v tem trenutku še vse preveč umetnostnozgodovinska spekulacija. Prva pomisel zadeva Cankarjeve Podobe iz sanj, kjer se nam ponuja primerjava: splet golih dreves in grč v risbah, ki so polne globokih črtin med kaligrafsko zarisanimi črtami. Ali ni to kot pogled skozi zapleteno kovanje okenjskih mrež na kmečkem oknu? Odmisliti ali abstrahirati moramo vse kar nas vsebinsko ali predmetno privlači na risbi in se poglobiti v golo likovnost formalnega Jovanovičevega izročila. Pri tem iskanju je treba pač imeti izostreno oko in tudi fantazijo ter občutek za likovne prvine, ki jih sicer srečujemo, a so prekrite s predmeti in z vsebino ilustracije.

Jovanovičeve plastike so polne občutka za kiparsko ustvarjanje in kipar uveljavlja doslednost pri ohranjanju izrazite plastične polnosti in naravi prevzetega nosilca plastične forme: debila, lesenega tnala ali samo polena. Iz njih izvabi na podlagi dane osnovne oblike kip, ki je podrejen tudi pripovedni vsebini kakor tudi oblikam, ki so »spale« v debilu, kosu lesa in podobno. Ali nismo vse to že nekje srečali? Spominimo se na Lepenski vir in na oči božanstev izpred šestih tisočletij, ki nas zro z istim pogledom kot oči Jovanovičevih plastik. Kaj je zdaj to? Izročilo posredovano skozi tisočletja? Brez odgovora! In ko jasne in napezete oblike kipar s presenetljivo majhnimi posegi, z zarezi in vrezji, izvabi iz debila v življenje, plastično življenje? Ali ni takrat podobno keltski umetnosti plitkega reliefja na situlah in drugih predmetih? Sem zašel predaleč? Morda tokrat, ker sem ostal dolžan odgovorov na vse izročene misli. Toda nekaj je v teh Jovanovičevih delih (plastikah in risbah), nekaj je v tem oddaljenem zvenu Jovanovičeve primitivnosti, ki resnično ni več že zdavnaj izpeta naiva, ampak je molovsko zapeta pesem umetnosti. S tem pa je tudi vse povedano, četudi še ni dorečeno!

Andrej Pavlovec

Opatija 83

V hrvaškem letoviškem obmorskem kraju, znani Opatiji je potekala v času od 9. do 13. novembra jubilejna, 20. Tribuna jugoslovanske glasbene (po)ustvarjalnosti. V petih dneh različnih koncertov, klubskih večerov in okroglih miz se je zvrstilo niz sodobne glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Letošnja jubilejna Tribuna jih je prinesla kar 25, kar je za pet delovnih dni jugoslovanske glasbe kar precej; tako za poznavalce kot za ljubitelje. Prireditve se že vrsto let odvijajo v hotelških prostorih Kvarnerja in Imperiala.

V okviru letošnje Tribune je prinesel njen program bogato paleto slovenske glasbene polpreteklosti-sodobnosti. Letos so bili zastopani slovenski skladatelji: Primož Ramovš, Milan Stibič, Alojz Ajdič, Lojze Lebič, Brina Jez-Brezavšček, Bor Turel, Alojz Srebotnjak, Pavel Mihelčič, Ljubo Rančigaj, Ivo Petrič, Jani Golob in Tomaž Svete. Kar dobršen

delež slovenske glasbene ustvarjalnosti je predstavila vrsta odličnih domačih (slovenskih) glasbenih sestavov, dirigentov in ansamblov (orkestri in zbori). Od največjih glasbenih teles so se predstavili Simfonistični Godala RTV Ljubljana, Simfonični orkester Slovenske filharmonije, Komorni zbor RTV Ljubljana z dirigentom Jožetom Fürstom in AFI »France Prešeren« iz Kranja z zborovodjo Markom Studenom; slednji v »neživi« izvedbi (tape club) Ajdičeve kantate TABORIŠČE RAVENSBRÜCK. Od solistov so nastopili citatorka Štefka Drolčeva (tudi v tape club), mezzostopranistka Eva Novšak-Houška, oboist Božo Roglja, klarinetist Slavko Goričar, violončelist Tomaž Sever, harfišarka Rada Kosi, pianisti Aci Bertonec, Jelka Klemenčič, Hinko Haas in Tatjana Ognjanović ter ljubljanski Studiolca tolkalca (vodja Boris Surbek). Od dirigentov so se predstavili Antun Nanut, Uroš Lajovic in Peter Škarjanc.

Franc Križanec

Večer poezije Bojana Piska — Osrednja knjižnica v Kranju je mizni četrtki pripravila večer s pesnikom Bojanom Piskom. Posvečen je bil izidu njegove pesniške zbirke Predrti kiti. Pesmi jebral dramski igralec Boris Kralj, pesnika je predstavil Franc Drole. Foto: M. Ajdovec

Kemična tovarna p. o. PODNART

Objavlja po sklepu delavskega sveta

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila LADA 1600 SL, letnik 1979, izključna cena 100.000 din. V ceni ni vračunan prometni davek, ki ga plača kupec.

Možnost ogleda vozila je vsak dopoldan do vključno 18. 11. 1983, v kemični tovarni Podnart. Udeleženci, ki žele sodelovati na javni prodaji, ki bo dne 21. 11. 1983 ob 9. uri, morajo do navedenega dne plačati 10 odstotno kavcijo od izključne cene vozila.

Miha Pogačnik v Slovenski filharmoniji

Ljubljana — V sredo, 16. novembra, ob 19.30 bosta v Slovenski filharmoniji koncertirala violinist Miha Pogačnik in pianist Einar Steen Nokleberg. Koncert spada v festivalski abonma, v katerem se predstavljajo vrhunski domači in tuji umetniki, prireja ga Festival Ljubljana. Umetnika se bosta predstavila z Bachovimi, Enescujevimi, Bartokovimi in Schubertovimi skladbami.

Miha Pogačnik — rojen je bil leta 1949 v Kranju — sodi med vodilne violiniste svoje generacije. Šolal se je pri znanem slovenskem violinskem pedagogu Cirilu Veroneku, študij je nadaljeval pri vrhunskih umetnikih Igorju Ozimu, Maxu Rostalu in Henryku Szeryngu, ki je ob neki priložnosti dejal: »Trdno sem prepričan, da si bo Miha Pogačnik kaj kmalu utrl pot na svetovne koncertne odre.« Leta 1973 je Miha Pogačnik nadaljeval šolanje s Fullbrightovo stipendijo pri profesorju Josefu Gingoldu na univerzi v Indiani. Szeryngove besede so se uresničile; sedaj redno koncertira z znanimi simfoničnimi orkestri in nastopa na preko 100 solističnih koncertih na leto v Evropi, obeh Amerikah, Novi Zelandiji in Avstraliji.

Dejavnost Mihe Pogačnika se ne omejuje le na poustvarjalno področje; leta 1980 je ustanovil Poletni festival v Chartresu, v Ženevi pa vodi »Institut For The Development Of Intercultural Relations Thorough The Arts«.

Norveški pianist Einar Steen Nokleberg — rojen leta 1944 — je po končanih študijah v domovini nadaljeval šolanje v Nemčiji in leta 1965 prejel prvo nagrado na tekmovanju študentov glasbe. Leta 1975 so mu v Oslu podelili visoko priznanje »umetnika leta« in nagrado za najboljšo gramofonsko ploščo leta. Od leta 1976 je profesor na Visoki šoli za glasbo v Hannoveru, vodi mojstrske tečaje v Švici, ZR Nemčiji, Danski in na Norveškem ter koncertira v Evropi, ZDA in Aziji.

Notranja oprema — pomembna za dobro počutje

Če pri izdelavi ali izbiri projekta za gradnjo hiše je treba misliti na opremo stanovanjskih prostorov — Naši proizvajalci pohištva in opreme nudijo dokaj pestre (standardne) izdelke — Medtem ko industrijska oblika dosega evropsko oziroma svetovno raven, je včasih vprašljiva kvaliteta — Pogosto smo se prisiljeni odločiti za opremo po naročilu in vključiti v rešitev dobršno in celo lastne iznajdljivosti

Ob razmišljanjih in informacijah za graditelje za stanovanjskih hiš smo se doslej lotili že vrle tem. Tokrat smo se odločili, da se malce dotaknemo notranje opreme stanovanja oziroma posebnih prostorov. Notranja oprema je v celotnem projektu reševanja stanovanjskega problema nedvomno najbolj občutljiv del. Zgodi se, da prav kaj naredimo kakšno napako. Običajno se je nekopraj zavemo in rezultat je slabo počutje. Zato ni čudno, da se danes v svetu toliko posvečajo študijam, raziskavam, analizam, poskusom in zvezi z opremo stanovanja oziroma urejanjem notranjega prostora. Arhitekti, projektanti nenehno iščejo novosti, prednosti, tehnološke dosežke, primerjajo ter usklajujejo z materialnimi možnostmi družbe in trenutka, s priznanimi gradbeno-tehnološkimi in številnimi drugimi normativi. Če bomo opazujemo stavbo, grajeno pred desetimi, šestdesetimi leti, že na prvi pogled opazimo precejšnje razlike. Ko pa stopimo vanjo, se nehoti zamisliti nad razporeditvijo prostorov in opremo, ki v hiši takrat v modi.

Vsekdo, ki ima za seboj izkušnje graditelja za stanovanjske hiše, ve, s koliko težavami se je spopadel. In marsikdo vam bo rad priznal, da mu je bilo težav delala tudi oprema. Res se po nekih letih gradnje, ko se spopademo nazadnje še z opremo, pogosto finančno že precej »olajšamo«, vendar to ne pomeni, da bomo še prihodnjih deset, dvajset let še vedno vključeni v enako težak gradbeni položaj. In prav zato velja pri notranji opremitvi stanovanja osnovno pravilo: že pri izdelavi projekta za gradnjo hiše je treba misliti na opremo stanovanjskih prostorov. Prav nič prijetno namreč ni, če v trenutku, ko se začnemo pripravljati na vselitev, ugotovimo, da smo ga pri razporeditvi prostorov polomili: da bi bilo veliko bo-

lje, če bi bil vodovodni priključek drugje, da bi odtok bolj sodil na drugo steno, da smo pravzaprav pozabili, da bomo v kuhinji vseeno morali imeti tudi radiator za centralno ogrevanje, ki nam zdaj skrajšuje steno in jemlje prostor, da imamo nekje nekaj električnih priključkov preveč, drugje pa premalo itd. Na vsa takšna in druga vprašanja v zvezi z opremo bi si morali odgovoriti že takrat, ko še nismo zasadili lopate za gradnjo temeljev bodoče hiše. Ko bo hiša zgrajena, je ne bomo (finančno) zmogli urediti oziroma opremiti takoj, toda sčasoma, ko si bomo opomogli, bomo vendarle vse lahko uredili tako, da bomo zadovoljni. To pa je tisto, čemur pravimo dobro počutje.

Tako za zasebne graditelje kot lastnike družbenih stanovanj v blokovi ali podobni gradnji pri nas danes v večini primerov velja, da se pri opremitvi prostorov poslužijo pohištva in opreme, ki jo nudijo številni proizvajalci. Zanje prav tako velja ugotovitev, da nenehno sledijo novostim glede oblik, tehnološkim dosežkom in praktičnosti, da so dane možnosti za uveljavitev lastne iznajdljivosti, zato so danes poznani na evropskem in tudi svetovnem tržišču. Pohištvo je pri nas že tako standardno, da je z njim moč v prostoru zapolniti tja do 10 centimetrov razlike. Programi so sestavljeni in takšni, da jih je moč uporabiti v domala vseh bivalnih prostorih. To je prav gotovo velika prednost.

Industrijsko oblikovanje naših proizvajalcev pohištva in opreme torej že dosega evropsko oziroma svetovno raven. To se kaže tudi na mednarodnih sejnih opreme, kjer se našim izdelkom ni treba sramežljivo skrivati pred tujimi; to tudi potrjujejo naročila iz tujine, kamor izvažamo pohištvo. Če smo torej že v samem načrtu predvideli vse tako, da ustreza tudi standardom proizvajalcev,

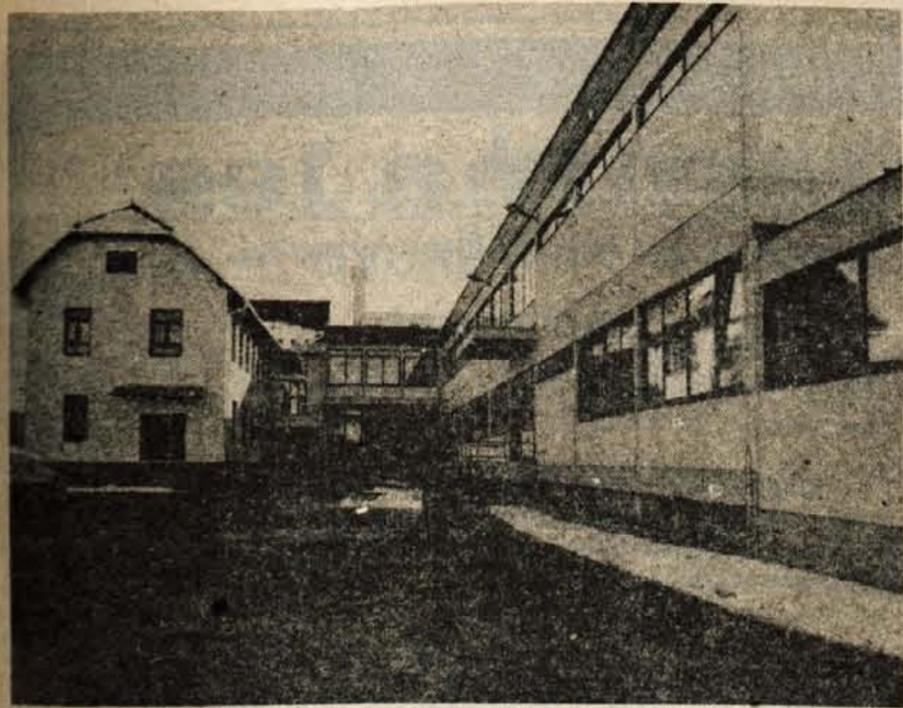
smo se izognili precejšnjim težavam. Ko bomo to zmogli, bomo lahko kupili takšno ali drugačno standardno pohištvo in ne bomo imeli težav z razporeditvijo v prostoru.

Edina težava pri nas je pravzaprav vprašanje kvalitete. Skandinavci in Italijani imajo radi živahnije oblike in barve ter tako imenovano lahko pohištvo. Nemci imajo raje umirjen stil in masivno pohištvo. Značilnost prvega je, da je njegova življenjska doba krajša in je zato praviloma precej cenejše, masivno pohištvo pa lahko »zdrži« celo generacijo, vendar je dražje. Naše pohištvo pa je največkrat takšno, da je namenjeno za nekaj let, drago pa tako, da bi moralo zdržati najmanj celo generacijo.

Zato nam pogosto še vedno preostane oprema stanovanja po naročilu. Te poti se danes največkrat poslužijo tisti, ki je kasneje ugotovil, da je že ob projektu premalo premislil, ali pa tisti, ki se je zavestno odločil, da pohištva ne bo zamenjal že v bližnji prihodnosti. Takšna pot je tudi dražja.

Ob vsem tem bi vas radi opozorili še na nekaj. Lastna iznajdljivost je pomembna za dobro počutje v stanovanju, velikokrat pa lahko tudi precej poceni opremljanje. Na Gorenjskem imamo to prednost, da so med letom številne sejemске reditve. In domala na vsaki je tudi dobršen del stega, kar sodi v notranjo opremo stanovanja. Zato ni odveč, da si takšne prireditve redno ogledamo in se sproti seznanjamo z novostmi.

A. Žalar

LESNINA — TAPETNIŠTVO RADOVLJICA

Tapetniške storitve vse bolj iskane

Minili so časi, ko smo že po nekaj letih zamenjali stanovanjsko pohištvo z novim, metali iz stanovanj malo rabljeno tapetirano pohištvo, ker nam pač ni bilo več všeč. Naše dekoracije so vse tanjše in vse pogosteje se odločamo za prenovo sedežnih garnitur, foteljev, kavčev, stolov. Preoblečene z novim blagom spet zasijejo kot nove.

V Lesnini temeljni organizaciji Tapetništvo v Radovljici se vse pogostje oglašajo ljudje, ki želijo prenoviti tapetirano pohištvo. Za od nekdanj pa seveda hodijo k njim ljudje, ki želijo imeti po meri narejen kavč, fotelj, sedežno garnituro.

Mnogi so odločajo za vložke, ki so izdelani po starem načinu. Jedro teh vložkov je »šlarska« kakor pravijo. Peresa so manjša in ročno sestavljena, zato je vložek trši in trajnejši. Zdrži petindvajset do trideset let. Zelo primeren je za ljudi, ki jih mučijo obolenja hrbtenice in morajo zato počivati na trših vzmetnicah.

V Tapetništvu Radovljica izdelujejo tudi zavese in riloge. Po meri seveda. Veliko zalogo tkanin za zavese imajo, za dnevne in nočne sobne zavese, zato je izbira široka. Izdelujejo tudi brezšumne aluminijaste riloge, z vodili tipa Silentiglass. Uporabne so tudi za kopalnice, za plastične zavese okoli tuša.

Delavci radobljiškega Tapetništva polagajo tudi talne obloge vseh vrst: itisone, tapisone, plastične pode, pluto, razne volnene preproge in druge.

Veliko pa delajo za hotelske hiše. Prenovijo celotno opremo — tapetirane izdelke, pode, dekoracije. Dela jim nikoli ne zmanjka, renovirali so že številne hotele po vsej Jugoslaviji. Tudi zavoljo tega jim dela ne zmanjka, ker ga opravijo kvalitetno.

Tri leta delajo delavci radovljiskega Tapetništva v novih prostorih, v katerih imajo odlične razmere za delo in za kvaliteto izdelkov.

Teško do stanovanja, lahko obenj

Nikoli ni preveč previdnosti in znanja, ko hočemo obvarovati z muko ustvarjeno premoženje — Včasih poseže vmes tudi »višja sila«, proti kateri smo nemočni — Vedno pa ravnamo pametno, če pri zavarovalni skupnosti Triglav sklenemo različne oblike stanovanjskega zavarovanja

Ni dovolj le pridno nalagati dinar na dinar, varčevati do skrajnih meja, si priboriti nekaj kreditov in potem krepko pljunuti v roke, ki so polne žuljev, še preden so zabetonirani temelji nove hiše. Vse sanje o lepem, udobnem in toplim stanovanju, na sibo v hiši ali v bloku, se namreč lahko kaj hitro sesujejo v kup pepela in obupa.

Ne varčujemo s previdnostjo, ko gre za naše premoženje. Smo preverili električno in plinsko napeljavo, znamo ravnati s plinom mi in naši otroci, smo vgradili strelovod? Požar je včasih hitrejši od naših misli in dosti hitrejši od rok, ki so garale za streho nad glavo. Požar s pametnim ravnanjem in znanjem običajno lahko preprečimo. Lažje kot vihar, ki odkriva strešno kritino in še posebno rad pustoši po hišah, ko še niso do konca zgrajene, zaprte. Tudi debeli toči se povsem brez škode ne more upreti niti najbolj trdna zgradba.

Zato ne varčujemo pri požarnem zavarovanju hiš v gradnji, že zgrajenih hiš ali stanovanj v blokkih. Vredna so več, kot smo zanje pripravljene odšteti zavarovalne premije, zlasti, ker inflacija iz leta v leto bistveno povečuje njihovo dejansko vrednost. In če nas preseneti požar, toča, vihar, nikar ne računajmo na okroglih pet milijonov dinarjev odškodnine, s katero bi si pomagali na novo postaviti dom. Res je naša hiša toliko vredna, a pri zavarovanju smo ji priznali komaj polovico ali celo samo tretjino cene. Takšna pa bo — seveda odvisno od škode — tudi odškodnina. A takrat se bo prepozno pritoževati ali kesati.

V na pol dograjeni hiši imamo za parkrat po sto tisoč dinarjev materiala, ki čaka, da ga bomo vgradili. Na nezavarovano gradbišče ni umetnost neopaženo priti niti najbolj nerodnemu tatu. Ali: med dopustom si privoščimo nekaj dni oddiha od doma. Stanovanje, posebno v bloku, kjer sosed skoraj ne pozna sosed, je vabljiva tarča držnim vlomilcem. Kaj bodo odnesli? Nakit, denar, slike ali še kaj več?

Barvnemu televizorju, za katerega smo si denar dobesedno pritrkali od ust, da bi ustregli nenehnim prošnjam otrok, je že po dveh letih razneslo okran. Da bi bila nesreča še večja, je skoraj hkrati odpovedal motor v pralnem stroju, ki prav tako šteje komaj par pomladi. Kje bomo dobili denar za drage nove dele?

Gospodinjski plin je lahko izredno nevarna energija, če z njim ne znamo pravilno ravnati. Zato dobro premislimo, kje bomo hranili polne jeklenke, pravočasno zamenjajmo slabe cevi in regulatorje, da ne bo nesreča.

Z omelom smo preveč brezskrbno opletali po stanovanju in razbili veliko dvojno steklo. Morda ga bodo jutri spremenili v drobne kose razigrani otroci?

Z našega okna, polnega cvetočih rož, ki nam jih zavidajo celo sosed, pade lonček naravnost na glavo mimoidočega. Smo prepričani, da res ne bo popustila strešna opeka in poškodovala spodaj parkirane avta? In kaj, če se pes zapodi v poštarja? Kako se bomo odločili oškodovancem?

Nič koliko je možnosti, da na naše premoženje zaradi lastne nepremišljenosti, neznanja ali »višje sile« že jutri ne moremo biti več ponosni. Hitreje ga lahko izgubimo kot smo si ga ustvarili. Zato ne odlašajmo z zavarovanjem. Ponudba, ki jo pod skupnim imenom stanovanjsko zavarovanje daje zavarovalna skupnost Triglav, območna skupnost Kranj, je izredno široka. Posvetujemo se z njihovimi zastopniki in ne skoparimo preveč z zneski zavarovalnih premij. Nikoli se ne ve: morda se nam bo to že jutri bogato obrestovalo.

KIT — Kmetijsko živilski kombinat
Gorenjske, Kranj
TOZD KOMERCIALNI SERVIS,
KRANJ, n. sol. o.
Skladišče gradbenega materiala
HRASTJE, tel.: 26-371

OBVESTILO GRADITELJEM!

Nudimo vam po konkurenčnih cenah gradbeni material:

- stavbno pohištvo INLES —
- parket
- cement
- hidrirano apno
- Schiedel — YU — dimnik
- modelarno opeko
- strešno opeko
- betonske mreže in železo
- betonske mešalce 100 litrov

Komunalno, obrtno
in gradbeno podjetje z n. sol. o.

TOZD
Opekarne Kranj, b. o.
Stražišče, Pševska 18

OBVESTILO GRADITELJEM!

Na enem mestu vam nudimo po konkurenčnih cenah in hitro dobavo celoten izbor gradbenega materiala:

- vse vrste opečnih in betonskih izdelkov
- vse vrste betonov in gramozov
- izolativne materiale
- apno in cement
- opečni montažni strop »NORMA«
- vogalnike, opečne tuljave, dimnike

Po telefonskem dogovoru vam pošljemo predračun tudi po pošti.
Prodajno mesto in informacije: TOZD Opekarne Kranj, Stražišče,
Pševska 18, tel.: 21-140 ali 21-195.

Se priporočamo!

Sestavljiva oprema

Etažer

Na nedavnem sejmu Stanovanjske opreme v Kranju je dobil zlato medaljo za izvirnost tudi Etažer. To je sestavljiva oprema za večnamensko uporabo. Izdeluje jo skupna obratovalnica Jemc na Bledu, Rikljeva 1 (tel.: 064 77-279).

S predstavitvijo tega izdelka na sejmu je Božo Jemc vzbudil veliko pozornost. Iz črnih, s poluretanim lakom oblikovanih cevi, je moč sestaviti najrazličnejše elemente. Našeje samo nekaj možnosti: TV omare, HI-FI mizice, kofinske omare, regale, pregradne stenske servirne mizice, stojala za rože, okrasne slike, spuščene stropne in še vsi drugi izdelki; odvisno pač od vaših sposobnosti za oblikovanje in opremljanje prostora. Izdelke je moč uporabiti v stanovanjih, trgovinah, izložbah na sejmih... Skratka, program z nešteto možnostmi.

V Beogradu je Božo Jemc s svojim programom tako zainteresiral trg, da niti sam ni mogel verjeti. V Ljubljani, na Trgu komandanta Staneta 5, ima tudi razstaveni prostor, kjer si izdelke lahko ogledate.

Razmislite in oglasite se v Skupni obratovalnici Jemc na Bledu!

MERCATOR

Preskrba
Tržič

ko se odločate za nakup pohištva, ne pozabite obiskati tudi **MERCATORJEVEGA** salona pohištva v Tržiču.

Delovni čas: 7.—19. ure,
ob sobotah od 7.—12. ure.

Telefon: 50-898

MERCATOR VAS PRIČAKUJE!

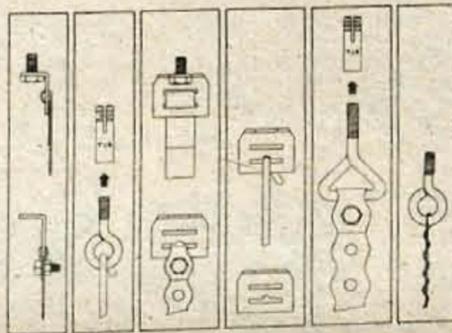
metalka
n. sol. o., Ljubljana

triglav tržič

Tovarna montažnega pribora
in ročnega orodja
64290 TRŽIČ, Cesta na Loko 2
Jugoslavija, tel.: 064.50-040

Enostavno — hitro — zanesljivo

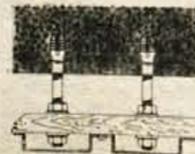
— pribor za različne načine obesa in pritrjevanja

Jeklena sidra z notranjim navojem

primeri uporabe

viseči stropi, luči
predelne stene

stebri, ograje, podporniki,
stopnice

metalka

Obiščite našo trgovino **prodajalna kamnik**
v Kamniku, kjer vam nudimo: tapete, itisone, tople pode širine 2 in 4 metre, lak za parket, vse vrste barv, kuhinje, kompletna oprema za kopalnice itd.

Pri nas kupljeno blago dostavimo na dom.
Informacije po telefonu (061) 831-326, 831-757.

ZA VAŠ DOM

KOGP — TOZD OBRT, Kranj,
Mirka Vadnova 1

OBVESTILO GRADITELJEM:

Nudimo vam sledeče usluge:

- dobavo in polaganje vseh vrst tlakov, izolacijskih cementnih plavajočih estrihov
- vsa tapetniška, stavbno mizarska, pleskarska, pečarska in vsa steklarska dela.

Oglasite se pri nas — svetovali vam bomo in ustregli vašim željam. Naš telefon: 26-061.

lesnina les

KRANJ — PRIMSKOVO

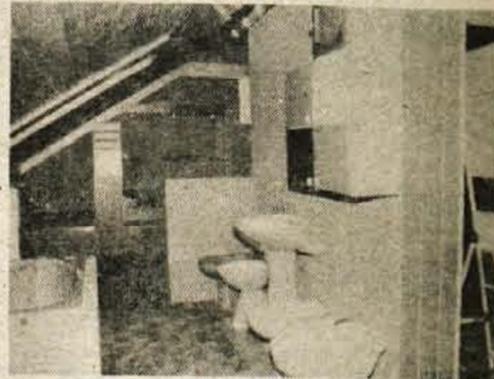
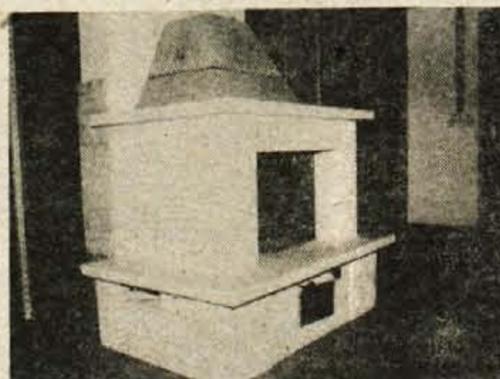
Obvestilo graditeljem!

V novem razstavnem prostoru na Primskovem vam Lesnina prikazuje:

— vse vrste stenskih oblog in način vgraditve

- tehnični prikaz vgraditve strešnih oken, podstrešnih stopnic, izolacij mansardnih stanovanj, postavitve kamina, kakor tudi razporeditev bogate izbire opreme kopalnic.

Sobni kamin

Kopalniška oprema

Odprto: ponedeljek, sredo, petek od 7. do 17. ure, torek, četrtek od 7. do 14. ure, sobota od 7. do 12. ure.

lesnina KLANJ

obvešča, da je pohištveni program, ki je bil nagrajen z zlato medaljo na sejmu stanovanjske opreme v Kranju, že v prodaji.

Kupite ga lahko v salonu pohištva na Primskovem in salonu pohištva na Jesenicah, Skladiščna 5.

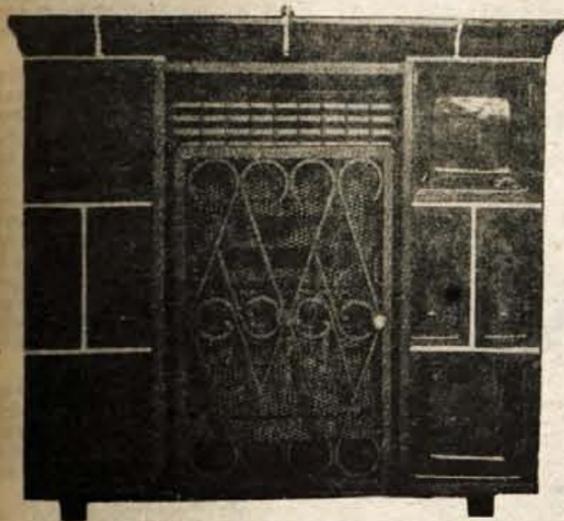
Vabi vas tudi prenovljeni specializirani salon prodaje kuhinj in bele tehnike, Kranj, Titov trg 5, tel.: 21-485.

Telefoni:
Kranj 24-554,
Jesenice 81-179

Dostava do 30 km brezplačna
— za obisk se priporoča

LESNINA KLANJ.

NOVA GENERACIJA PEČI

peč za sobno ogrevanje KAMIN KERAMIK

V Tovarni vozil in toplotne tehnike Boris Kidrič — Maribor smo tudi letos, ko praznujemo 120-letnico obstoja, poskrbeli za to, da bodo vsi porabniki lahko v našem proizvodnem programu toplotne tehnike našli sebi primerno peč.

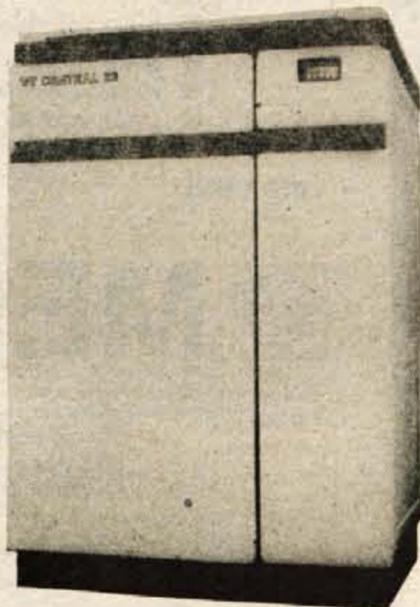
Peč za sobno ogrevanje MAGMA 7 je primerna za kurjenje z vseh vrstami domačih premogov, v njej pa lahko kurimo tudi drva.

KAMIN — KERAMIK je prav tako kot MAGMA 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje z litoželeznim kurilnim delom, ki je obdan s pečnicami. To je nov proizvod, ki se bo te dni pojavil v trgovinah in bo obogatil obstoječo ponudbo. KAMIN — KERAMIK je bil namreč doslej le izvozni artikel.

Peč za etažno centralno ogrevanje CENTRAL 17 K se odlikuje po tem, da lahko v poletnem režimu kurjenja na njej tudi kuhamo.

Trajnožareča peč za etažno centralno ogrevanje CENTRAL 23 je primerna predvsem za ogrevanje stanovanj v blokih in nepodkletnih stanovanjskih hišah, kjer peč postavimo v bivalni prostor, bivaljno v kuhinjo.

CENTRAL-SPECIAL 24 je trajnožareča peč za centralno ogrevanje z zmogljivosti 24 kW in predstavlja modifikacijo CENTRAL-a 23, s tem, da je zunanji plašč izoliran in peč ne oddaja toplote v prostor — torej jo postavimo v kurilnico, ima pa tudi zelo prikladen način nalaganja.

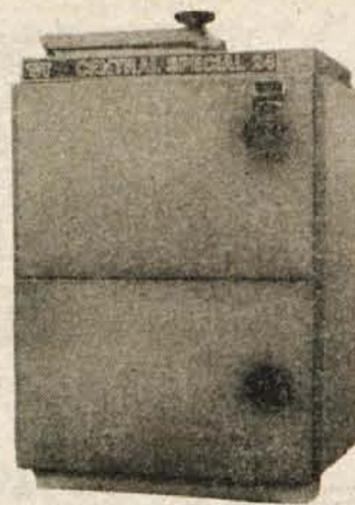
peč za etažno centralno ogrevanje CENTRAL 23

Trajnožareče peči za centralno ogrevanje SPECIAL in SPECIAL-s izdelujemo v velikostih 26, 32 in 40 kW. Tip SPECIAL ima tudi bojler za pripravo sanitarne tople vode. Posebna odlika je visok izkoristek in možnost montaže, tam kjer zamenjate peči tipa TAM-STADLER U, UNI in UL. Ta možnost obstaja tudi pri pečeh STANDARD.

Peč za centralno ogrevanje STANDARD in STANDARD-s je v osnovnem konceptu namenjena kurjenju s trdimi gorivi in jo izdelujemo v zmogljivostih od 25 do 100 kW. Z nakupom seta za tekoča ali plinasta goriva jo lahko priredimo tudi za uporabo drugih goriv.

Vodo v boilerju za sanitarno toplo vodo, ki je nadgrajen na pečeh SPECIAL in STANDARD oz. ga lahko nabavite tudi posebej kot SEN — samostojno enoto, lahko ogrevate tudi z elektriko, za kar

ZA GENERACIJO, KI VARČUJE

peč za centralno ogrevanje CENTRAL SPECIAL 24

je potrebno vgraditi stikalno ploščo z elektrogrelcem, in elektroinstalacijo. Bojler je vakuumsko emajliran, kar zagotavlja sanitarno neoporečnost in dolgo življenjsko dobo.

V sklopu te predstavitve seveda ne sme manjkati solarni bojler SAT 301 in SAT 302, ki se je že dodobra uveljavil, spretnjeji samograditelji pa so še posebej navdušeni nad SAT 301-solo in SAT 302-solo, ki sta brez izolacijskega plašča in elektroinstalacije in si lahko vsak glede na svoje potrebe in možnosti prilagodi uporabo boilerja.

Za popolnejše informacije nam pišite, radi vam bomo sporočili, kar vas zanima.

ZIV TAM

TOVARNA VOZIL
IN TOPLOTNE TEHNIKE
MARIBOR 1863-1983

62101 MARIBOR, Leningrajska 27

telefon: (062) 302-321,
telex: 33161

Kotle TVT Boris Kidrič prodaja
tudi blagovnica FUŽINAR na Jesenicah.

kovinotehna

VSEM, KI GRADITE, PRIPOROČAMO OBISK NAŠIH
PRODAJNIH MEST NA LJUBLJANSKEM PODROČJU:

Prodajni center, Ljubljana, Titova 52
Prodajno skladišče, Ljubljana-Vižmarje, Plemljeva 86
Prodajno skladišče, Domžale, Antona Skoka 20/a
Skladiščno prodajni center, Ljubljana-Črnuče

SLOVENIJALES

SLOVENIJALES

SERVISNO PODJETJE KRANJ

Tavčarjeva 45

Delovne enote:

- mizarska
- ključavničarska
- slikopleskarska
- gradbena
- vodoinštalaterska in centralno ogrevanje
- krovsko kleparska
- električarska

**GRADITELJI:
VSEGA TUDI NE MORETE
NAREDITI SAMI!**

Na voljo smo vam s strokovnimi gradbenimi, fasaderskimi, tesarskimi, krovsko-kleparskimi, inštalaterskimi, pleskarskimi, tlakovskimi, mizarskimi in ključavničarskimi uslugami.

Prevzamemo tudi kompletno izvedbo objekta.

Ste se odločili za preureditev podstrešja v bivalne prostore?

Zaupajte jo nam, saj imamo tudi v tem bogate izkušnje!

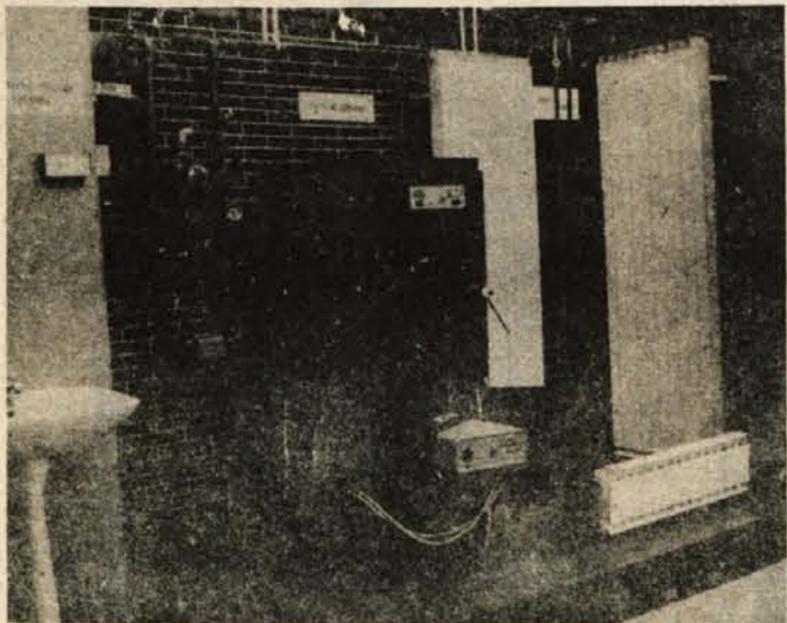
Oglasite se, pripravili vam bomo konkurenčno ponudbo!

PRIPRAVILI SMO VAM BOGATO IZBIRO
RAZLIČNIH ZIMSKIH TKANIN V ŠIROKI
BARVNI PALETI.

Informativno prodajni center Tekstilindus
v hotelu Creina v Kranju, tel.: 25-168.

TEKSTILINDUS
KRANJ

OPREMO ZA VAŠ DOM

- belo tehniko in akustične aparate
- gospodinske strojčke in pripomočke
- keramične ploščice in opremo za kopalnice
- peči, radiatorje in opremo za centralno kurjavo

vam nudi

MERKUR KRANJ

V prodajalnah v

Kranju
Škofji Loki
Gorenji vasi
Naklem

Ljubljani
Litiji
Pivki
Petelinjah

Radovljici
Lescah
na Bledu in
Jesenicah

IMATE PROBLEME Z OPREMO STANOVANJA?

Vabimo vas, da obiščete našo trgovino BALA na Cankarjevi 10, kjer imamo veliko zalogo posteljnine in ostalo tekstilno blago za notranjo opremo.

Brezplačno vam zarobimo pri nas kupljene zavese!

ELITA Kranj

vezenine bled

DO VEZENINE Bled ima v svojem proizvodnem programu tudi dekorativne izdelke. V tovarniški prodajalni TINCA na Bledu imajo veliko izbiro vezenih zavese ter dekorativnih prtov v različnih velikostih in barvnih kombinacijah. Vsi ti izdelki so lepo dopolnilo k modernemu ali stilnemu pohištvo. Informacije lahko dobite tudi po telefonu 77-292 int. 79.

Gradnja Žalec svetuje, kako sanirati dimnike

Peči za ogrevanje prostora so med največjimi porabniki energije, zato je treba nameniti čim več pozornosti vzdrževanju in dobremu delovanju. To še zlasti velja sedaj, v časih energetske krize.

Neločljivo celoto in medsebojno odvisnost v tako imenovanem kuriščnem sistemu predstavlja:

kurišče (peč)
priključek peči na dimnik
in dimnik.

Mnogokrat se dogaja, da imamo zaradi dotrajanih peči in poškodovanih dimnikov nepopolno izogrevanje goriva v kurišču, kurjenje je neekonomično in obstaja nevarnost požara in zastrupitve.

Preden se lotimo sanacije dimnika, je treba najprej analizirati vzroke, ki so vplivali na propadanje dimnika. V starih zgradbah so po navadi dimniki, zidani z opeko v sklopu notranjih ali zunanjih nosilnih zidov. Šele zadnje čase se pojavljajo ob sodobni tehnologiji gradnje stanovanj visokokakovostni troslojni montažni dimniki. Glavni vzroki, zaradi katerih prihaja do poškodb in propadanja zidanih dimnikov, in to največkrat na notranji strani, so zaradi vpliva mehaničnih ali kemijskih faktorjev. Zaradi velike hrapavosti ostenja dimnika, je treba klasične dimnike redno čistiti. Prav zaradi klasičnih metod čiščenja, ko spuščamo kovinsko kroglo v dimnik in strgamo ostenje z žičnato ščetko, prihaja do poškodb zidov, večanja preseka, izpadanja veziva in slabenja konstrukcije. Rjave lise na dimniku so znak, da dimnik ne deluje dobro, ker v njem prihaja do kondenzacije vodne pare iz dima. Do kondenzacije vodne pare v dimniku lahko pride iz več razlogov:

- dimnik ni dovolj toplotno izoliran
- dimnik ima prevelik presek glede na priključeno kurišče
- v dimnik uhaja tako imenovani mrtvi zrak skozi nezatesnjene razpoke, vratica in priključke
- kvaliteta goriva je slaba.

Pri sanaciji se je treba posluževati dveh osnovnih vodil:

- Sanacija je treba izvesti tako, da bodo odpravljeni vsi vzroki, ki povzročajo propadanje dimnega zidu. Da bi bil sanirani dimnik čim kakovostnejši, je treba uporabiti takšne materiale in postopke, ki se uporabljajo pri gradnji sodobnih večplastnih dimnikov. Samo v tem primeru lahko pričakujemo, da bo sanirani dimnik trajen, odporen na visoke temperature, plinotesen, vodone-

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA GRADNJA ŽALEC

propusten, kislioodporen in dobro toplotno izoliran.

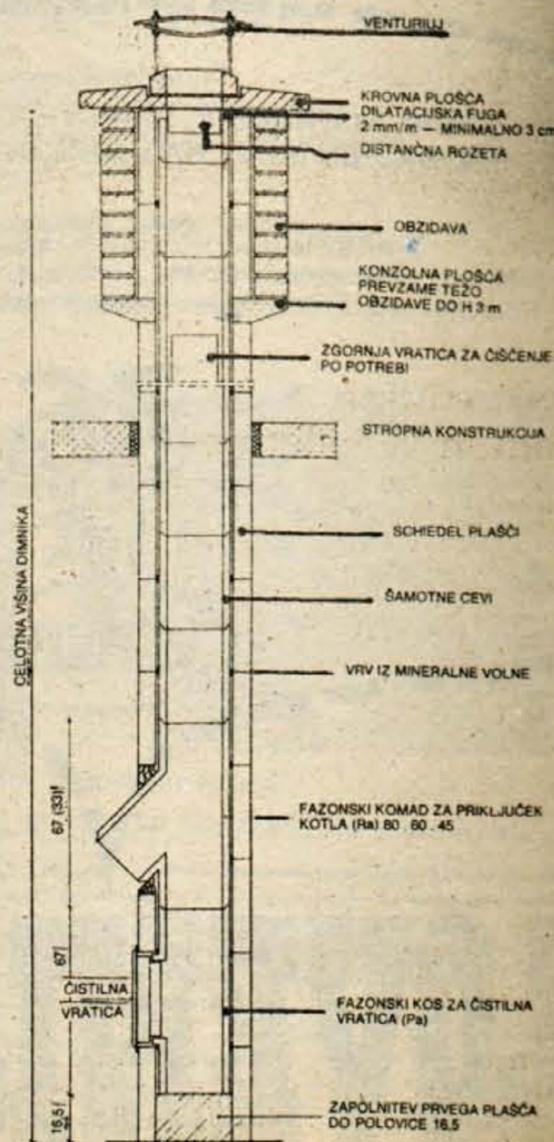
Od več vrst notranjih oblog, ki so nam na voljo, priporočamo uporabo takšnih, ki so preizkušene in uporabljene v dosednji praksi: V glavnem so to obloge iz visokokakovostnih ognjeobstoječih jekel, ognjeobstoječih betonov in šamotnih cevi. Katerega izmed naštetih materialov bomo uporabili za izvedbo sanacije, je odvisno od lokacije dimnika in velikosti obstoječe odprtine v njem. Ker se z vsako tako sanacijo zmanjša prečni presek dimnika, je treba preveriti, če bo imel sanirani dimnik zadostni prečni presek glede na priključeno peč, višino dimnika in vrsto uporabljenega goriva.

Najkakovostnejša je obloga iz šamotnih cevi. Problem pri tej sanaciji je ta, da je mogoče vlagati šamotne cevi samo, če odpremo eno stran dimnika in da nam šamotna cev zato zmanjša presek dimnika. Mnogokrat pa se zgodi, da je najbolj ekonomično star dimnik porušiti in zgraditi novega iz montažnih elementov šamotnih cevi in zunanjskega plašča iz lahkega betona. Pri tej izvedbi profil dimnika ni vezan na obstoječo odprtino in se določi takšen, kot je dejansko potreben. Da pa se izognemo neprijetnemu rušenju, lahko zgradimo novi dimnik iz montažnih elementov tudi izven objekta.

Podrobnejše informacije o sanacijah dimnikov lahko dobite v tehnični službi GRADNJE v Latkovi vasi pri Preboldu.

EDINI PROIZVAJALEC IZDELKOV **schiedel**® V JUGOSLAVIJI

Alpski smučarji pred novo tekmovalno sezono

Vsi hvalijo letošnje priprave

Ljubljana — Konec minulega tedna najboljši jugoslovanski alpski smučarji in smučarke preživeli doma. V slovenski ekipi so se predstavili obiskovalci ameriškega sejma na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in pripravili časnikarjem o dosedanjem poteku priprav, popoldan in zvečer nastopili na vsakoletnem smučarskem koncertu Vsmagajmo v hali Tabor. V nedeljo se v športni dvorani v Celju. Oči so bile vsepovsod na junake »belega cirkusa« in v trenerje. Še zadnjič pred pričetkom alpske sezone jih je bilo videti skupaj, že jutri se bodo potekali na prihodnjem domov le nekaj dni. Bojan Križaj, da bodo domači doma in zamenjali per-

ca. Za mlado Bergantovo se je letošnja sezona že končala, Mavčeva še vedno ne trenira na snegu. Segulova pa se je poškodovala pri akrobati. Uresničili smo dosedanja načrta priprav, le oktobra smo zaradi slabih razmer v Val Senalesu vadili na ledeniku Hintertux. Obe disciplini, slalom in veleslalom, smo trenirali enako. Nekaj načrtov smo imeli tudi v smuku, vendar jih nismo izpolnili. Zato smo se v strokovnih smučarskih krogih že odločili, da dekleta v Sarajevu ne bodo nastopila v smuku. Tako kot v ostalih smučarskih dejelah pa bomo morali tudi pri nas v »modro knjigo«, ki bo po končani letošnji sezoni nasledila »belega«, zapisati ob slalom in veleslalom tudi smuk, pravi Aleš Gartner.

Zdi se, da je 84 dni pred pričetkom največje športne prireditve pri nas še največje problemov v moški smučarski ekipi. Že pred mesecem sta prenehala s športnim udeleževanjem Puhalj in Dolinšek, mladi smučar iz Bosne Robert Brudar pa se je premislil in se ponovno vključil v delo reprezentance. »Nenaraven izbor tekmovalce za smuk, za kar smo se odločili pred štirimi leti, ko je Sarajevo dobilo olimpiado, dolgoročno gledano ne prinaša zelenih rezultatov,« razlaga Tone Vogrinc. »Po končanih olimpijskih igrah se bo treba odločiti — ali živitariti, kaliti mlade smučarje v avstrijski ekipi ali pričeti načrtno delati in nekaj najboljših mladih veleslalomistov usmeriti v smuk, v ta namen pa tudi doma prirediti več smučarskih tekmovalj. Lani, denimo, nismo izvedli prav nobenega, še državnega prvenstva ne.«

Alpski smučarji in smučarke bodo letos imeli zadosti tekmovalj, poleg tekem za svetovni pokal se nastop na olimpiadi, da pokažejo, koliko so bile priprave uspešne.

»Vse države, ki imajo vsaj enega tekmovalca v prvi jakostni skupini, so si postavile za cilj, da osvojijo eno od olimpijskih kolajin. Zelja je, da bi to uspelo tudi jugoslovanskim smučarjem. Žal so kolajne le tri in zadovoljni bomo tudi z vsako uvrstitvijo do desetega mesta. V slalomu ima največ možnosti Bojan Križaj, v veleslalomu Jure Franko in Boris Strel, vsi skupaj pa si ob tem želimo še morebitnega prijetnega presenečenja katerega od ostalih tekmovalcev,« je na vprašanje, kakšni so cilji reprezentance, odgovoril direktor Tone Vogrinc.

Svoje načrte imajo tudi tekmovalci. Bojan Križaj bi rad popravil bled vtis z olimpiade v Lake Placidu. Zanj je leto-

šnja zima odločilna — če bodo tekmovalnja pokazala, da nima več možnosti napredovati, bo odstopil mesto mlajšim, sicer bo vztrajal. Anja Zavodlav je lani na lestvici FIS nazadovala v slalomu za deset mest. Letos želi doseči predlansko formo, izboljšati štartni položaj in se v slalomu čim večkrat uvrstiti med prvih petnajst. Boris Strel pravi, da še ni tako pripravljen, kot bi želel. Zanj bodo pomembne prve tekme, da si bo pridobil potrebno samozavest...

Gorenjci v ligaških tekmovaljih

Nogomet — V tekmi predzadnjega kola slovenske lige so igralci kranjskega Triglava gostovali v Kamniku in ostali praznih rok, potem ko je še dve minuti pred koncem kazalo, da bodo osvojili točko. Zaradi namernega prekrška je bil izključen Tkalec. Po 12. kolu so kranjski nogometaši z devetimi točkami na devetem mestu. V zahodni skupini slovenske lige so jeseniški igralci izgubili z ljubljansko Ilirijo in so s 16 točkami na tretjem mestu. Izida: Stol: Triglav 3:2 (2:0), Ilirija: Jesenice 1:0 (1:0).

Hokej — V I. zvezni hokejski ligi bi se moralo moštvo Jesenic pomeriti v soboto s Partizanom, vendar beograjskih igralcev ni bilo na Jesenice, ker menda zaradi bolezni in poškodb niso mogli sestaviti moštva. O razpletu bo odločala tekmovalna komisija HZJ. Drugi gorenjski predstavnik v prvi ligi, ekipa Kranjske gore je gostovala v Beogradu in v tekmi s Crveno zvezdo visoko izgubila. V medrepubliški ligi je kranjski Triglav igral neodločeno s Slavijo iz Zaloga, potem ko je po dveh tretjinah še imel dva zadetka prednosti. Ekipa Bleda je gostovala v Ljubljani in z odlično igro v zadnji tretjini povsem zaslužen premagala hokejiste Tivolija. Izidi — Crvena zvezda: Kranjska gora 9:0 (3:0, 1:0, 5:0), Tivoli: Bled 5:8 (1:2, 3:2, 1:4), Slavija: Triglav 5:5 (2:2, 1:3, 2:0).

Košarka — V tretjem kolu slovenske lige je kranjski Triglav gostoval v Litiji in doživel drugi poraz v prvenstvu. V enakem ženskem tekmovalju so košarkarice Save igrale v Mariboru in prepričljivo zmagale. Igralke iz Stražišča so si odločilno prednost priborile že v prvem polčasu, v drugem delu pa so razliko le še povečale. Izida — Litija: Triglav 82:76 (44:44), Maribor: Sava 78:95 (33:50).

Rokomet — V tekmi druge zvezne lige so rokometašice Alples v športni dvorani Poden le s težavo ugnale ekipo Trogirja. Štiri minute pred koncem je bil rezultat še izenačen, nato pa so domačinke dosegle še dva gola in si zagotovile nov par prvenstvenih točk. Po nepopolnem osmem kolu so igralke iz Železnikov s šestimi točkami na sedmem mestu. Rokometaši Jelovice iz Škofje Loke so gostovali v Dubrovniku in v tekmi desetega kola medrepubliške lige izgubili z istoimenskim moštvom. Domačini so dosegli zmago mnogo težje, kot so pričakovali. Po desetem kolu so škofjeloški igralci z osmimi točkami na desetem mestu. Edini gorenjski predstavnik v moški republiški ligi, tržiški Peko si je zmago proti Minervi izboril šele v zadnjih petih minutah srečanja. V enakem ženskem tekmovalju je bil na sporedu gorenjski derbi Peko: Duplje. Potem ko so domačinke po prvem delu prepričljivo vodile, je v drugem polčasu prišlo do preobrata, zmaga pa je kljub temu ostala v Trziču. Izidi — Alples: Trogir 17:15 (10:10), Dubrovnik: Jelovica 26:20 (14:11), Peko: Minerva 26:23 (12:12), Peko: Duplje 13:12 (10:5).

Odbojka — V tekmi druge zvezne lige — zahod so odbojkarji Bleda v slovenskem derbiju po boljši igri v tretjem in četrtem nizu zanesljivo premagali ekipo Mežice. Po šestem kolu so s štirimi točkami na devetem mestu prvenstvene razpredelnice. Odbojkarice Bleda pa so v tekmi slovenske lige dosegle peto zaporedno zmago in vodijo na lestvici. Izida — Bled: Mežica 3:1 (6, -12, 4, 8), Bled: Mislinja 3:0 (11, 12, 1).

Tečaj za atletske sodnike

Kranj — Zbor atletske sodnike Kranj prireja od 17. do 19. novembra v sejni sobi športne dvorane na Planini tečaj za atletske sodnike. V četrtek in petek bo tečaj od 17. ure do 19.30 in v soboto od 8. ure do 10.30. Vabimo vse ljubitelje atletike, predvsem nekdanje tekmovalce in organizatorje različnih trimskih tekmovalj, da se udeležijo predavanj in opravijo preskus znanja iz pravil atletskega tekmovalj. Tečaj bo vodil Jože Hladnik.

Preddvor — V odločilni tekmi za naslov jesenskega prvaka v drugi slovenski ligi so rokometaši Preddvora na domačem igrišču igrali neodločeno z ekipo Črnomlja. Rezultat srečanja (20:20) ustreza dogodkom na igrišču. V prvem delu so si domačini priigrali prednost enega gola. V začetku drugega polčasa pa so gostje izkoristili številne napake domačih igralcev in povedli že s štirimi goli. Ko je kazalo, da bosta točki odšli v Belo krajino, so domačini uredili svoje vrste in par sekund pred koncem izenačili. V raztrgani in ne posebno kvalitetni ter na trenutke tudi grobi igri, je bilo dovolj dela tudi za oba sodnika. Naslov prvaka so osvojili igralci Črnomlja, rokometaši iz Preddvora pa so drugi z enakim številom točk, vendar s slabšo razliko v golih. — C. Zaplotnik

SPOROCILI STE NAM

Pintar prvak Godešiča — Športno društvo Kondor je pred nedavnim priredilo namiznoteniški turnir za mladince. Prvak Godešiča je postal Janez Pintar, drugi je bil Marko Bečan in tretji Marko Hafner. — J. Starman

Invalidi so kegljali — Društvo invalidov Jesenice je pripravilo gorenjsko prvenstvo in kegljanju, na katerem so nastopile ekipe iz vseh petih občin. Zmagali so domačini (Janez Čerin, Stanko Vahčić, Ivan Bucek, Anton Grošelj, Alojz Rebolj in Anton Čufar) pred invalidi Trziča, Škofje Loke, Kranja in Radovljice. Zunaj konkurence je nastopila ženska ekipa škofjeloškega društva invalidov (Ivanka Hafner, Babe Zalaznik in Anka Maček). — J. Raibič

Zmaga nogometašev lipniške Iskre — V Kamni gorici je bil v nedeljo peti tradicionalni turnir v malem nogometu, na katerem so nastopile ekipe delovnih organizacij z desnega brega Save. Zmagali so delavci Iskre mehanizmi iz Lipnice, ki so v finalni tekmi premagali nogometaše Iskre instrumentali iz Otoč. Tretji so bili igralci Plamena iz Kropce, četrta Kemična tovarna Podnart, peti UKO iz Kropce in šesti LIP iz Podnarta. Največ golov za zmagovalno ekipo so dosegli — Dornik pet, Poglačnik štiri in Azman tri, pohvaliti pa velja tudi veterana Rozmana in ostale igralce — Solarja, Kapusa, Rampreta in Baškovića. V dosedanjih petih tekmovaljih so pokal dvakrat osvojili nogometaši Iskre iz Lipnice in Iskre iz

Otoč, enkrat pa igralci Plamena iz Kropce. — B. Zupan

Nov uspeh Mencingerja — Na vsakoletnem spominskem turnirju v Domžalah je med 12 šahisti z ljubljanskega in gorenjskega območja prepričljivo zmagal mojster Mencinger iz leske Murke pred društvenimi tekmeccem mojstrom Ostermanom. Rakovec iz Kranja je bil deveti, tretji član Murke mojstrski kandidat Mali pa deseti. Turnir je bil zelo kvaliteten, saj je na njem nastopilo šest mojstrskih kandidatov, dva nacionalna mojstra, dva mojstra FIDE ter po en mednarodni mojster in prvokategornik. — V. Perovič

Gorenjski šahisti v ligaških tekmovaljih — Najboljše slovenske šahovske ekipe se bodo od 25. do 30. novembra v Moravcih pri Murski Soboti merile v slovenski ligi. Z Gorenjske se bo tekmovalnja udeležila le ekipa Šahovskega društva Kranj. Pričakovati je, da se bo uvrstila takoj za favoriti, šahisti Kovinarja, Celja in domače Radenske. Obenem bodo v Tolminu tudi kvalifikacije za vstop v slovensko ligo. Nastopile bodo tri gorenjske ekipe — Jesenice, Svoboda Javornik in šahovska sekcija Tomo Zupan iz Kranja. Jeseničani, povratniki iz slovenske lige, imajo veliko možnosti za zmago, čeprav bodo igrali s pomlajeno, toda dokaj neizkušeno ekipo. Nekaj možnosti imajo tudi šahisti sekcije Tomo Zupan, letošnji zmagovalci tekmovalja za pokal maršala Tita na Gorenjskem. Za njihove vrste bo tokrat nastopil tudi Rado Bumar, ki se vrnil s služenja vojaškega roka. — V. Perovič

so potekale po načrtu, razpravljeni tako kot se nikoli do sedaj niso povsem enake možnosti kot ostale smučarske veleslalomisti na začetku srečanja z novinarji. Tone Vogrinc, nato pa prepustil bratoma Gartner — Filipu, trenerju moške selekcije, in Alešu, ki je lani manj uspešni sezoni nazaj žensko alpsko reprezent-

Konec tedna so alpski smučarji in smučarke preživeli doma, že jutri se bodo spet na trening. — Foto: C. Z.

Sarajevo '84

ne nekaj vstopnic za slalom in veleslalom

Kranj — V turistični poslovalnici Alples v Kranju smo izvedeli, da imajo na voljo še nekaj vstopnic za zimske tekmovalne igre v Sarajevu. Tako je na voljo nekaj vstopnic za svečano odpravo 8. februarja (odhod z vlakom

7. februarja), za ogled smučarskih tekov, štafete, moškega veleslalom, sankanja dvojic, hitrostnega drsanja, hokeja in umetnega drsanja 15. februarja (odhod 14. februarja) ter za tek na smučeh na 50 km, moški slalom, hokej in drsanje s svečanim zaključkom 19. februarja (odhod 18. februarja). Drugod so namreč prav te vstopnice, za katere je največ zanimanja, že razprodane.

S prijavitelji je treba pohiteti, kajti organizatorji v Sarajevu bodo rezervacije agencijam nudili le še do 1. decembra. V Sarajevu bomo potovali z vlakom. Cena prevoza v turističnem spalniku je 3.320 dinarjev, sedeža brez spalnika pa 2.410 dinarjev. Za otroke velja popust: zanje bomo za prevoz v turističnem spalniku plačali 1.940 dinarjev. Odhod vlaka z železniške postaje v Ljubljani bo vsakič ob 21. uri zvečer, v Sarajevu bomo prispeli ob 7.10 zjutraj, iz Sarajeva se bomo vračali ob 20. uri zvečer, v Ljubljano pa bomo prispeli naslednje jutro ob 6.35. V tej ceni je vračunan le prevoz z vlakom, dodatno pa je treba plačati vstopnice za ogled posameznih športnih prireditev in prevoz z železniške postaje v Sarajevu do prireditvenih objektov, za kar bo treba odšteti od 250 do 550 dinarjev. Skupine nad 25 oseb imajo 10-odstoten popust. (dd)

PPC gorenjski sejem Kranj

URNIK REKREACIJSKEGA DRSANJA

Torek od 16. do 18. ure
 sredo od 16. — 18. ure
 četrtek od 16. — 18. ure
 petek od 16. — 18. ure
 v soboto od 10. — 12. ure
 v nedeljo od 10. — 12. ure
 v ponedeljek od 10. — 12. ure
 v torek od 10. — 12. ure

VSTOPNINA:
 odrasli 50.— din
 otroci do 7 let 25.— din

Kokričani vabijo na zanimivo tekaško prireditev Štafetni tek na 88 kilometrov

Prireditev bo pred praznikom dneva republike — Prijave še do torka, 22. novembra

Kokrica — Na Kokrici, ki po nekaterih ocenah velja za najbolj športno slovensko vas, se pripravljajo na novo rekreativno prireditev. V počastitev dneva republike in 40-letnice drugega zasedanja Avnoja bodo v nedeljo, 27. novembra, organizirali na Brdu pri Kranju tečaj štafet na 88 kilometrov. Start in cilj bosta na hipodromu, proga pa bo potekala po gozdovih in poljskih poteh v bližini brdskega gradu. Prireditev bo ob vsakem vremenu; če bo do torka že zapadel sneg, bo izvedena kot tek na smučeh, sicer kot tek na suhem. Vsako ekipo bo sestavljalo osem članov, od tega najmanj ena ženska. Vsi člani morajo biti starejši od 15 let. Tek je štafetni, tako da bo vsak tekač pretekel 11 kilometrov. Prireditev sprejema pismene prijave s seznanom članov ekipe in njihovimi rojstnimi podatki do torka, 22. novembra, na naslov: Športno društvo Kokrica, Cesta na Brdo 32, Kranj. Štartnina za ekipo velja dva tisoč dinarjev.

»To je prireditev za družine, prijatelje, sodelavce, sošolce...« pravijo člani organizacijskega odbora. Njen namen ni le krepiti telesno vzdržljivost in preverjati pripravljenost pred zimsko sezono. Prireditev želi za razliko od običajnih posamičnih maratonov in tekoj zblizati tekače, da bi s skupnimi močmi premagali napore na progi. (cz)

Na letošnjem zimsko športnem sejmu v Kranju Naprodaj tudi gorniška oprema

Kranj — Člani alpinističnega oddelka pri kranjskem planinskem društvu že nekaj let sodelujejo na sejmu zimске športne opreme v Kranju. Za letošnje prireditev, ki bo od 17. do 20. novembra, pripravljajo novost. Ker na domačem trgu ni na izbiro prav veliko planinske opreme, še manj pa je moč dobiti alpinističnih pripomočkov, so sklenili povabiti vse lastnike takšne opreme, katere ne potrebujejo več, naj jo prinesejo na sejem in jo tod ponudijo obiskovalcem. Zamisel velja uresničiti, saj bo odvečna oprema na sejmu najlažje našla pot do lastnikov, ki jo želijo uporabljati za varnejšo hojo v gore.

In še nekaj so se domislili kranjski alpinisti za večjo varnost obiskovalcev gor! Decembra nameravajo organizirati na Kališču zimski tečaj za planince, združen s turo na Storžič. Vse informacije o tečaju bodo dajali na sejmu. Da bi k svoji stojnici privabili čim več ljubiteljev gore, bodo vse dni sejma prikazovali diapozitive in filme o alpinističnih dosežkih in smučarskih

podvigih v tujih gorstvih. Razen tega bodo na sejmu prodajali razno planinsko literaturo. (S)

Tečaj drsanja za predšolske otroke

Kranj — Zveza telesnokulturnih organizacij Kranj — komisija za hokej in drsanje ter Poslovno-prireditveni center Gorenjski sejem prirejata tečaj drsanja za predšolske otroke. Tečajji bodo na drsališču v Savskem logu — za prvo skupino vsak torek in četrtek od 8.30 do 10. ure (od 22. novembra do 8. decembra) in za drugo skupino v enakem času vsako sredo in petek od 23. novembra do 9. decembra. Tečaj stane 500 dinarjev in bo potekal pod vodstvom voditeljev drsanja. Prijave sprejema ZTKO Kranj po telefonu 21-178 do četrtega, 17. novembra, do 13. ure.

V slabo opremljenem križišču na Kidričevi cesti so pogoste prometne nezgode.

Neopremljeno križišče

Škofja Loka — Ob vročih razpravah pred leti o vsestransko najugodnejši smeri »uranske ceste« skozi Škofjo Loko zaenkrat lahko rečemo le, da se je tresla gora, rodil pa le mišji repek — cestna pentlja pri bencinski črpalki na Kidričevi cesti. Ločani upravičeno upamo, da to ni končni marveč le zasilni vstop na že skoraj v celoti modernizirano cesto skozi Poljansko dolino.

Nekdanji cestni odcep s Kidričeve ceste v Poljansko dolino je bil lani z zemeljskimi deli razširjen v omenjeno pentljo in preurejen v pravo cestno križišče, v katerem se zdaj v Škofji Loki pripeti največ prometnih nezgod. Novo križišče v primerjavi s prejšnjim nesporno pomeni sicer veliko prometno izboljšavo. Dolgim vozilom, ki vozijo v ali iz Poljanske doline je znatno olajšan vstop in izstop iz te ceste. Povečala se je tudi prometna propustnost vozil v primerjavi s prejšnjim cestnim odcepom pod ostrim kotom, ki je pomenil pravi prometni zamašek.

Zal pa se teh dobrih strani novega cestnega križišča drže tudi slabe. Predvsem se ni povečala prometna varnost, saj se število prometnih nezgod ni znižalo. Križišče je namreč ostalo v gradbenem smislu torzo — brez semaforne opreme, brez obcestnih znakov za križišče, brez označenih prehodov za pešce. Pred križiščem na vozišču še niso označene smeri vožnje. Le-te ima označen samo izvoz iz Poljanske ceste. Le na vzhodni strani križišča so na gosto postavljeni manj pomembni znaki, kot so obvestila za parkirišče v Puštalu, bencinsko črpalko, restavracijo in slaščiarno.

V tem križišču se dogajajo prometne nesreče predvsem zaradi prevelikih hitrosti na prednostni Kidričevi cesti in seveda zaradi neopremljenosti križišča. Vse to se običajno končuje z veliko materialno škodo, ki jo nosita lastnik vozila in zavarovalna skupnost. Neprizadet ostaja tretji krivec, ki je nezadostno opremljenemu križišču izdal uporabno dovoljenje mimo vseh prometnih predpisov.

V sedanjem času je lahko razumeti, da je izostala draga semaforna oprema. Nerazumljivo pa je, da ni denarja za cenene in najnujnejše obcestne prometne znake in za označitev smeri voženj na samem vozišču. Ali statistika in vzroki nezgod v tem križišču ne silita, da se hitrost vožnje po Kidričevi cesti omeji na 40 km na uro od Plevne do Športne hale na Podnu. Križišče pri Petrolu namreč še dodatno obremenjuje vozila in pešce, ki prihajajo ali odhajajo z bencinske črpalke in trgovine, ki sta tik ob križišču. Dokazano pa je, da so najbolj učinkoviti znaki za omeji-

tev hitrosti, če so večkrat z barvo označeni pred samim križiščem.

Odpira se tudi vprašanje ali ob tako zanikrno opremljenem križišču sploh obstaja moralna in pravna osnova za ugotavljanje krivcev prometnih nezgod. Ob takem stanju tudi sodnik za prekrške težko določa pravega krivca. Bliža pa se tudi čas, ko bodo skozi to križišče in skozi staro mesto jedro pričela voziti težka vozila s polizdelki iz uranovega rudnika v Poljanski dolini. Kaj lahko pričakujemo tedaj v tem križišču, če bo ostalo pri sedanjem stanju? S semaforno opremo križišča tedaj pač ne bi kazalo odlašati, prav tako pa bi moralo biti tudi križišče do tedaj dokončno urejeno. Za pravočasno in primerno opremljenost križišča morajo poskrbeti skupščina občine Škofja Loka, Rudnik urana, Zavarovalna skupnost Triglav in pristojna cestna skupnost. Marjan Masterl

NESREČE

NEZGODA PRI PREČKANJU CESTE

Železniki — V petek, 11. novembra, ob 19.40 se je na regionalni cesti v Železnikih prepetila prometna nezgoda, v kateri si je Lucija Žumer (roj. 1929) zlomila nogo. Žumrova je izven prehoda za pešce prečkala cesto, ko pa je bila le še dva metra oddaljena od pločnika, je pripeljal voznik osebnega avtomobila Anton Bertonec iz Železnikov in Žumrovo zadel. Z zlomljeno nogo so jo prepeljali v bolnišnico.

Vikend pogorel

Jesenica — V soboto, 12. novembra, ob 21.30 je začela goriti brunarica Antona Vrečka v bližini Doma na Pristavi. Lastnik je podnevi zakuril v peči na trda goriva, iz peči pa je skozi leseno ostrižje speljana neizolirana pločevinasta cev. Le-ta se je močno segrela, pri tem pa se je vnelo leseno ostrižje. Ogenj so gasili poklicni gasilci jeseniške železarne, vendar pa je brunarica kljub temu pogorela. Škode je za okoli 300.000 din.

Saje zagorele

Škofja Loka — V nedeljo, 13. novembra, ob 20.30 je zagorelo v stanovanjski hiši Ljudmile Bevk v Leskovic. Med kurjenjem v zidanem štedilniku so se v dimniku vnele saje in pri tem zanetile lesen tram, ki je bil vzdigan v dimnik. Plamen je iz odprtine v dimniku planil na stopnišče, vendar pa so ogenj prasebno pogasili sosedje z gasilnimi aparati. Zaradi hitrega posredovanja tudi škode skorajda ni.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

MICKA KOVAČEVA, PILA, NIČ PLAČALA

No, možak res ni nič pil, pač pa je jedel piščanca in sicer v tržiški Delikatesi. Ko pa je lepo ogledal do kosti, je mirno izjavil, da nima denarja za plačilo. Bil je sicer tako prijazen, da je povedal svoje osebne podatke in obljubil, da bo prinesel denar čez pol ure. Pa ga ni prinesel niti čez eno uro. Očitno je pozabil ali pa je kje v bližnjem lokalni gasil žejo po istem receptu.

NOČNI TRENING

Čudne sorte silaki so si v Retečah privoščili nočni trening in ob preskušanju svojih fizičnih sil — to je očitno zanje najpomembnejše — razbili betonsko klop, last Turističnega društva Reteče. To pa jim še ni bilo dovolj, betonske kose so odvalili nekaj sto metrov naprej in nato vse skupaj pustili.

TRDA PREVZGOJA

Na škofjeloško postajo milice je pritekel moški in potožil, da so ga v Podlubniku pretepli. Miličniki so se zanj zavzeli in se pozanimali, kje je dobil buške. Ugotovili so, da ga je preteplo dekle, ki jo je »junak« poprej nadlegoval. Trda šola za po staro vzgojene vavovalce.

MARTINOVNO BREZ SODA

Tržičan je kupil lesen stolitrski sod in ga naložil v prtljažnik avtobusa SAP Integral. Na Laborah se mu je sicer zdelo, da nekaj čudno ropota pod avtobusom, vendar pa je menil, da je sod, če ga zaupa prevozniku vendarle varen. Na kranjski avtobusni postaji pa so drugi ugotovili, da je prtljažnik odprt, v njem pa seveda ni bilo več soda. Še sreča, da ni bil poln vina, sicer bi bilo martinovanje bolj žalostno.

KRIVA OVADBA

P. P. se ga je tako nakresal, da je v gostilni padel po stopnicah in dobil pri tem kar precej hude buške, saj so ga odpegljali k zdravniku. Da pa bi si vsaj malo popravil ugled, ni povedal, da ni zmožal stopnice, pač pa je razložil, da ga je povozil nek avtomobil, voznik pa pobegnul. No, odkrilo se je, da P. P. ni imel nesreče na cesti, pač pa v gostilni, zato se bo zaradi krive ovadbe zagovarjal na pristojnem mestu.

ŽENA POBEGNILA

Očitno je mislila zelo resno bivša žena nekega Tržičana, ko je zapustila skupno stanovanje, dva otroka, pobrala ves denar, zlatino, vzela dokumente, tudi potni list in brez naslova odšla. Bivši mož jo išče pri sorodnikih.

SKRILA MOŽA

Prestrašena žena je prosila za pomoč miličnike, naj vendar pridejo in umirijo njenega vinjenega moža, ki doma razgraja in razbija. Ker to ni bilo prvič, so se seveda odločili posredovati. Vendar pa sta se medtem mož in žena pobotala, zato se je mož skrila na balkonu, žena pa je izjavila, da ga ni doma. No, miličnikom ni bilo do šale, pač pa sta za oba zakonca napisala ovadbo sodniku za prekrške.

SEŽGAL ČEVLJE

Kako škodovati bivši ženi? Na izvirno tdejo je prišel neki razvezani mož v Tržiču in je ženi pred stanovanjskimi vrati sežgal kar lepo število njenih čevljev. Ker pa imajo v Tržiču tovarno čevljev, izgube ne bo tako težko nadomestiti — seveda če ne bo tako početje njenemu bivšemu prešlo v navado.

ZASTONJ VOŽNJA

Izlet iz Lese v Douje in spat nazaj sta si s taksijem privoščila dva možaka, nato pa sta šla v gostilno z izgovorom, da nekoga iščeta. Taksist je čez čas ugotovil, da sta odšla pri zadnjih vratih in je seveda ostal brez plačila. No, možaka pa imata smolo, saj so ju po opisu spoznali. V kratkem naj pričakujeta račun. L. M.

Za večjo prometno varnost

Pripravljeni na zimo

Če avtomobil uporabljamo vsak dan, je treba za zimske dni (in) pripravljene tudi zimske gume. Precej voznikov pa zimo prevozi tudi z običajnimi gumami. Ob sneženju pač pustijo avtomobil v garaži in ga uporabljajo šele, ko so ceste očiščene. Za vsak primer pa vnaprej v prtljažniku verige. Te so priporočljive seveda tudi kadar smo avtomobil že preobuli v gume z zimskim profilom. Če se namreč želimo zavarovati pred snežnimi presenečenji, kadar gremo pozimi na daljše pot, je pač treba biti pripravljen tudi na to, da se vreme lahko v nekaj urah povsem spremeni.

Sicer pa je treba pred zimo skrbneje pogledati vse sklope na vozilu, da ne bi morda v mrazu običali kje na cesti. Kratka lopata in vrečka peska v prtljažniku je za voznike, ki so stalno na cesti, dobrodošla zimska oprema. Še preden začne zmrzovati pa je treba pregledati hladilno tekočino v hladilniku in jo po potrebi doliti. Tudi vodo za izpiranje stekel je treba zamenjati s tekočino odporno proti zmrzovanju. Na oljena ključavnica na vratih naj bo zavarovana s pršilom, ki prepreči je zamrzneitev. V takih primerih pomaga tudi vžigalnik, prav nič pa razpršilo, ki je zaklenjeno v avtomobilu. Dobro je imeti pri roki tudi plastično strgalo za zamrznjena stekla, če smo avtomobil čez noč pustili zunaj z nezavarovanim vetrobranskim steklom. V mrzlih dneh mora akumulator brezhibno delovati. Morda bi kazalo izmeriti njegovo moč, vsekakor pa je treba pogledati, če ima dovolj destilirane vode. Prav tako brezhibni morajo biti tudi brisalci. Previden voznik bo na daljši poti vedno poskrbel za dovolj bencina v rezervoarju. Razni zastoji na cesti zaradi pluzenja snega in s tem gretje avtomobila na mestu so že marsikateremu vozniku popila ves bencin, posledice pa so bile kaj neprijetne. Če imate bone za vožnjo, to še ne pomeni, da greste na pot lahko brez tople obleke in rezervne obutve. Če predvidevamo take težave na poti morda ni odveč tudi termovska toplega čaja in morda odeja za sopotnika, še posebej če vozimo otroke. Seveda pa se je mogoče vsemu temu izogniti, če potujemo z javnimi prevoznimi sredstvi, pa tudi ceneje je.

Mrak

Pripravljeni na vse — Sekretariat za ljudsko obrambo občine Kranj se vrsto let pripravlja najrazličnejše tečaje, ki občane usposabljajo za pripravljanje za primer hudih nesreč, naravnih katastrof ali za primer vojne. Pravkar potekajo tečaj civilne zaštite v Savi Kranj, pri Merku in v krajevni skupnosti Orehek-Drulovka, v kratkem pa se bo tečaj začel v Naklem in morda še kje drugje. Za prihodnje leto pripravlja sekretariat za ljudsko obrambo preko 40 najrazličnejših tečajev: 54-urne tečaje za splošne enote civilne zaštite, 12-urne za prvo medicinsko pomoč za pomožne bolničarje, 54-urne za bolničarje, 54-urne tečaje za gasilske enote, tečaje za vzdrževanje zaklonišč za enote radioaktivne, biološke in kemične zaštite, za veterinarske enote, za enote za zveze, za socialne komisije v krajevnih skupnostih, za tehnične reševalne enote za reševanje iz ruševin, za usposabljanje štabov civilne zaštite in druge. Za primere nesreč oziroma vojne bo tako na novo usposobljeno 800 do 1000 občanov. — Na sliki: tečaj prve pomoči na Orehku. — Foto: D. Dolenc

S SODIŠČA

Nočni lov

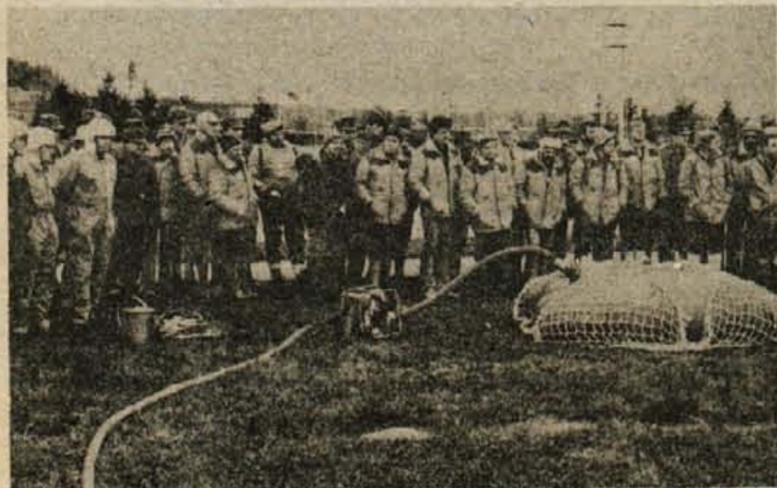
Na zaporno kazen ter na odvzem orožja in avtomobila sta bila obsojena dva lovca, ki sta na nedovoljen način uplenila srnjaka

Radovljica — Na strel iz lovske puške, ki je odjeknil okoli 22. ure, je postal pozoren občan. Še posebej pa zato, ker je kmalu nato opazil tudi avtomobil, ki je s prižganimi lučmi vozil po travniku. Hitro je sklepal, da gre za nočni lov, in sicer na nedovoljen način. Še preden pa je bil ta strel raziskan, je odjeknil že drugi, nekaj dlje sicer, vendar pa ni bilo dvoma, da gre spet za strel iz lovske puške.

V začetku julija letos se je proti večeru Franc Gartner (roj. 1944) iz Kroke oglašil pri Francu Potočniku (roj. 1938) v Kamni gorici. Čeprav se je Potočnik že odpravil spat, ura se je bližala že 22., sta se vendarle domenila, da gresta na Zg. Lipnico. Gartner je tega dne že bil na lovu, vendar pa ni imel sreče z divjim prašičem. Vendar pa način, za kakršnega sta se s Potočnikom odločila, ni po lovskih pravilih. Travnik sta namreč osvetlila z avtomobilskimi žarometi, tja sta se peljala s Potočnikovo stoenko, in v soju svetlobe zagledala srnjaka. Gartner ga je pomeril tako, da je puško naslonil na tečaj odprtih vrat in sprožil, vendar žival ni zadel. V puški z daljnogledom znakme Bock je imel le en naboj, zato sta po neuspešnem strelu tudi odpeljala nazaj proti Kamni gorici. Vendar pa sta med potjo premislila, da bi bilo vendarle še enkrat posku-

siti, zato se je Gartner odločil, da se s svojim avtom odpelje domov v Kropo po boljšo puško, in sicer znanje »Krico« prav tako z daljnogledom. Znova sta sedla v Potočnikov avtomobil, tokrat okoli 23. ure pod vasjo Boba na enak način kot na Zg. Lipnici osvetlila z lučmi srnjaka. Gartner je streljal na enak način iz avtomobila in tokrat žival zadel. Ko sta žival našla, sta jo zavila v delovno haljo in spravila k prednjemu sedelu. Še preden pa sta se lahko pripeljala v Kamne gorice, so ju v križišču ustavili miličniki in našli v avtu srnjaka in seveda tudi puško, s katero je bil ustreljen.

Temeljno sodišče v Radovljici zaradi kaznivoga dejanja nezakonitega lova obsojilo Franca Potočnika na 5 mesecev zapora, Franca Gartnerja pa na 2 meseca. Lovski društvo Jelovice pa morata povrniti škodo v višini 9750 din. Sodišče pa je izreklo tudi varnostni ukrep odvzema orožja, ki je bilo uporabljeno pri tem krivolovu, in sicer obe Gartnerjevi lovski puški, prav tako pa tudi avtomobil Franca Potočnika. Med olajšilnimi okolnostmi tega dejanja je sodišče upoštevalo, da sta oba dejanja poznala in obžalovala ter skrba za družino, seveda pa sodišče ni moglo spregledati tudi oteževalnih okolnosti, saj je bil Potočnik pred dobrim letom že obsojen tudi zaradi krivolova. Sodba še ni pravomočna.

Urjenje za reševanje v gorah — Minulo soboto se je sestalo na zboru v kranjski vojašnici okrog sto članov gorenjskih postaj Gorske reševalne službe, delavcev milice in Gasilsko reševalne službe iz Kranja, rezervnih starešin in pripadnikov armade. Srečanje, ki so ga izkoristili za izmenjavo izkušenj pri reševanju v gorah, so zapolnili s teoretičnim in praktičnim usposabljanjem. Med vajo so si ogledali tudi novo vadišče za plezanje v vojašnici. Več o zboru v petkovi številki! (S) — Foto: S. Saje

EVROPA PLEŠE

Mednarodno tekmovanje v standardnih in latinsko ameriških plesih

Nastopajo najboljši pari iz Avstrije, Anglije, Danske, Italije, Madžarske, Nizozemske, Norveške, Poljske in Jugoslavije

Gostje večera:

DISCO FORMACIJA iz Wiesbadna (ZRN)
Muzična SKUPINA "KAZINA" z inserti iz "BROADWAY SHOWA"

DVORANA NA PLANINI V KRANJU

19. novembra 1983 ob 20. uri

Prodaja vstopnic: turistična poslovalnica Alpetoura v hotelu Creina

MALI OGLASI tel.: 27-960

PRODAM

Prodam zelo lepo ZELJE v glavah. 11803

Prodam REPO za krmo ali za kisa- 11804

Prodam pri Trziču 31. 11827

Prodam dobro ohranjen STEDIL- 11828

nik (2 električni). Spasov, Jake 11779

Planina II. - Kranj. 11779

Prodam ELEKTROMOTOR 1,7 kW, 11855

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, za- 11855

pajza za jalovo (primerna za strojno 11856

Pregam, Lenart 4, Selca. 11856

Prodam moško KOLO, dobro ohran- 11857

jeno in obnovljeno, cena 5.000 din. In- 11857

formacije po tel. 26-026 v večernih urah 11857

Prodam PRAŠICE za zakol in DE- 11858

ležanje. Zalag 38. 11858

Prodam STEDILNIK na trdo gorivo 11859

Dragan Ristič, Planina 36, 11859

tel. 26-307. 11859

Prodam KLAVIDER. Naslov v oglas- 11860

nem. 11860

Prodam mlade KANARČKE - pev- 11861

ke. 11861

Prodam TELETA, starega 10 tednov. 11862

11862

Prodam PRAŠIČA za zakol. Jezer- 11863

na Kranj. 11863

Prodam TELEVIZOR grundig super 11864

Fajzo Bajrovič, Golniška c. 64, 11864

11864

Prodam mešana suha DRVA. Sred- 11864

nja Golnik. 11864

Prodam ZELJE v glavah in kitajsko 11865

šiščeljoška 33, Kranj. 11865

Prodam prodam ZAVESE, malo ra- 11866

bano, širina 6 m, višina 1,30 m. Kranj, 11866

Marta Gabrovška 21, stanovanje 12 11866

Prodam ženski PLAŠČ velur - zno- 11867

vredna ovca, št. 40, za 17.000 din. 11867

Lajpeta Hrovata 9, Kranj. 11867

Prodam skoraj novo 2,5 kW termo- 11867

aktivirano PEČ. Telefon 22-249 11867

Prodam malo rabljene ČEVLJE za 11870

SMUKO znamke Kastinger, 11870

in skoraj nove SMUČI ELAN RC 11871

in, z vezmi MARKER za alp- 11871

no turno smučanje - Saje, Pod- 11871

gorje 18, tel.: 21-860 (ponedeljek in če- 11871

topoldan). 11871

Prodam PRAŠIČA za zakol. Černe, 11913

14, Zg. Gorje. 11913

Prodam unikatov, umetniških slik, 11869

11869

Prodam posebnice, prodam ZIMSKI 11870

in OBLEKE. Telefon 26-564. 11870

Prodam 150 kg težkega PRAŠIČA za 11871

11871

Prodam prodam OMARO za v dnevno 11871

11871

Prodam POSTELJI z žimnicami ter 11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

11871

CITROEN GS 1.3, prodam za 28 SM. 11900
Telefon 061-737-769 - Mengoš. 11900
R-4, letnik 1979, prodam. Informaci- 11900
je po tel. 064-27-142 od 15. do 19. ure 11911

STANOVANJA

Mlajši samski moški, išče GARSO- 11786
NJERO ali SOBO s kopalnico v Kranju 11786
ali bližnji okolici. Šifra: Veliko odsoten. 11786Starejša zakonca vzameta v najem 11901
ali kupita STANOVANJE v starejši hi- 11901
ši na relaciji Kranj-Tržič. Ponudbe 11901
pod: Dogovor. 11901Zamenjam GARSONJERO s kuhinjo 11901
in telefonom za dvo ali trisobno 11901
STANOVANJE. Kranj, Veljka Vlahovi- 11901
ča 8. 11901Nujno iščem SOBO, za takojšnjo 11903
vselitev v Kranju ali okolici do 3 km. 11903
Pod šifro: Redno plačilo. 11903Prodaj trisobno STANOVANJE v 11912
Trziču. Telefon 50-947 ali 230 SM. 11912

POSESTI

Mlada štiričlanska družina prevzame 11795
ali vzame v najem zapuščeno 11795
KMETIJO na Gorenjskem. Naslov v 11795
oglasnem oddelku. 11795Prodaj staro HIŠO, primerno za vi- 11902
kend, v zgornjem koncu Poljsanske do- 11902
line. Naslov v oglasnem oddelku. 11902

OBVESTILA

OBRTNIK sprejme vsa notranja ZI- 11906
DARSKA DELA. Šifra: Kvaliteta 11906Žagam metrska DRVA na domu. Te- 11906
lefon 74-715. 11906ZAVAROVALNA 11906
SKUPNOST 11906
TRIGLAV 11906Gorenjska območna skupnost 11906
Kranj 11906obvešča vse lastnike in zavaro- 11906
vance stanovanjskih hiš, gospo- 11906
darskih poslopj in opreme, da 11906
bodo zavarovalni zastopniki od 11906
17. do 19. novembra pregledovali 11906
zavarovalne police v sledečih va- 11906
seh: KOPRIVNIKU, GORJU- 11906
ŠAH, BOHINJSKI ČEŠNJICI, 11906
JEREKI, GORELJKU, NOME- 11906
NJU, BITNJAH, LEPENICI. 11906Z namenom, da bi ugotavljanje 11910
dejanske vrednosti zavaroval- 11910
nega premoženja in zavaroval- 11910
nih vsot potekal čim hitreje, 11910
prosimo, da pripravite zavaro- 11910
valne police in sodelujete z za- 11910
stopniki. 11910Cenjene stranke obveščamo, da bo 11804
gostilna pri »VIKTORJU«, Partizanska 11804
17, Kranj, začela redno obratovati 11804
14. 11. 1983. Delovni čas od 9. do 22. ure 11804
vsak dan, v nedeljah zaprto. Se pri- 11804
ročamo za obisk! 11804

ZAPOSLITVE

KV KUCHARICA - KUCHAR, dobi ta- 11804
koj zaposlitev. OD po dogovoru, nede- 11804
lje proste. Zglasite se osebno ali po tel. 11804
od 9. do 11. ali od 17. do 19. ure. Gostil- 11804
na pri »VIKTORJU«, Partizanska 17, 11804
Kranj, tel. 23-484. 11804Zaposlim NATAKARJA ali NATA- 11905
KARICO za redni delovni čas in SNA- 11905
ŽILKO, honorarno za 2 uri dnevno, v 11905
novem lokalu v Trziču. Informacije po 11905
tel. 064-28-110 zvečer. 11904

IZGUBLJENO

Izgubil se je 4 mesece star črn KU- 11907
ŽA »Jaka«. Kdor ga najde naj sporoči 11907
po tel. 25-190 - Zorman. 11907

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

ANDREJA KOŽELJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in 11907
znancem, ki ste nam s svojo bližino, s številnimi venci in 11907
cvetjem izrazili sočustvovanje. Posebno zahvalo smo dolžni 11907
sodelavcem Iskre Kranj, sovozačem, kolektivoma Elan in 11907
Sukno, gasilcem, Skakalnemu društvu Partizan Žirovnica, 11907
učencem 5. a razreda, dijakom 2. a letnika Pedagoške gimna- 11907
zije ter vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi 11907
prerani zadnji poti. Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje in 11907
za denarno pomoč. Zahvaljujemo se tudi govornikom za izre- 11907
čene poslovilne besede, pevskega zboroma Begunjščica in 11907
bratom Zupan ter g. dekanu za poslovilni obred. 11907ŽALUJOČI: žena Zlata, hči Irena, sin Andrej, mama, ata, se- 11907
stra in drugo sorodstvo 11907

Zapuže, Črnivec 11907

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, brata, deda in tasta

KARLA BREZARJA

se v imenu vseh sorodnikov iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v 11908
tako velikem številu pospremili na zadnji poti in prinesli na njegov 11908
grob toliko lepega cvetja. Se posebej se zahvaljujemo predstavn- 11908
ikom KS Primskovo, organizaciji ZB Primskovo, Društvu upokojen- 11908
cev, pevcev, godbenikom in govornikom za izgovorene tople poslo- 11908
vilne besede. Zahvala vsem sosedom za darovano cvetje in izrečeno 11908
sožalje. 11908

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: hčerki Jožica in Jelka ter drugo sorodstvo

Kranj, Lipik, Škofja Loka, 10. novembra 1983

Na 81. rojstni dan je došla naša draga, skrbna mama, babica, prababica, sestra, teta in tašča

MARIJA KRČ

roj. HLADNIK - Rešetova mama s Huj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in dali za ma- 11909
še, izrekli sožalje in jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem Iskre TOZD - Prevoz in 11909
TOZD Števec, KŽK - TOZD Oljartca, Avtomontaze Ljubljana, OŠ Voklo in France Prešeren Kranj. Pose- 11909
bno zahvalo smo dolžni dr. Capudru, družini Modic, pevcev iz Naklega in g. župniku za pogrebni 11909
obred in poslovilne besede ob odprtem grobu. 11909

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJENI

Kranj, Voklo, Sp. Bela, Kokrica, Britof, Primskovo, Kanada, Križe, Pristava, 28. oktobra 1983

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše dobre, nenadomestljive žane, mame, babice, 11910
prababice, tašče, tete in sestrične 11910

ANE HOČEVAR

roj. NAROBÉ 11910
p. d. Kolenčeve mame iz Zapog 11910se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali v težkih trenutkih in jo tako števil- 11910
no pospremili na zadnji poti. Najlepšo zahvalo izrekamo osebju Nefrološke klinike, prav 11910
tako sestri Majdi B. in Vidi Č. Posebno zahvalo vsem sosedom, vaščanom, sorodnikom, prija- 11910
teljem, znancem, sodelavcem Iskre, Zmage in Mladinske knjige za izraze sožalja in podarje- 11910
no cvetje. Zahvala tudi duhovnikom, pevcev, zvonarjem in govorniku za lepo opravljen 11910
obred. 11910

HVALA VSEM, KI BOSTE NAŠO MAMO OHRANILI V LEPEM SPOMINU!

ŽALUJOČI VSI NJENI

Zapoge, Dravlje, Šentvid, Šmartno pod Šmarno goro, Hrastje

ttg

TTG in KOMPAS vabita,

da obiščete njihov 11911
predstavitveni prostor 11911
na kranjskem smučarskem sej- 11911
mu. 11911Predstavitvev IZLETOV NA 11911
OLIMPIADO! 11911

Posebni popusti za vse,

ki se bodo za izlete

OLIMPIADO prijavili

na sejmu!

KOMPAS 11911
JUGOSLAVIJA 11911

Višoko priznanje kampu Šobec

Lesce — Po turistični sezoni je tudi letos ena največjih zahodnonemških turistično-potovalnih organizacij Pramo-camp, ki se ukvarja z organizacijo letovanj nemških turistov v kampih, ocenila 126 največjih jugoslovanskih turističnih šotorišč. Ocenili so vse zakupljene kampe od Rateč do Gevgelije, ob jadranski obali od Ankarana do Ulcinja. Večina ocen niso spodbudne, zlasti ne, če jih primerjamo z drugimi kampi v Sredozemlju. Častni izjemni sta Šobec in istrska Konversada, ki sta si prislužila štiri zvezdice, kar je najvišja ocena. Takšna ocena seveda deluje kot priporočilo za obisk nemških gostov.

Kamp Šobec tudi pri drugih turističnih organizacijah pobira najvišje ocene, kar seveda pomeni tudi odgovornost, da zaslužen sloves obdrži tudi v bodoče. Delavci Turističnega društva Lesce, ki vzorno skrbijo za opremljenost, red in preskrbo Šobca, se tega v polni meri zavedajo.

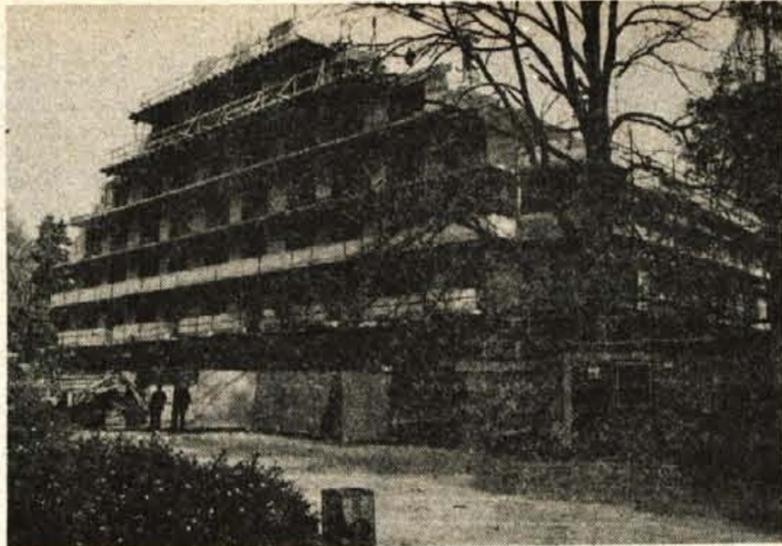
JR

Vseljiva še dva bloka

Dosedanjima dvema sta se v Preddvoru pridružila še dva stanovanjska bloka

Preddvor — V okviru programa blokovne stanovanjske gradnje v kranjski občini sta bile na zahodnem delu Preddvora že zgrajena dva stanovanjska bloka. Samoupravna stanovanjska skupnost pa je po programu na tem območju financirala izgradnjo še dveh enakih stanovanjskih objektov. Po projektih Zavoda za urbanizem Bled jih je zgradilo Splošno gradbeno podjetje Gradbišnica Kranj. V strokovni službi Domplan so podobno kot z gradnjo v Šenčurju zadovoljni s potekom gradnje oziroma uresničevanjem programa na tem območju. V obeh novozgrajenih blokih, ki bosta v kratkem vseljiva, je po 11 različnih stanovanj.

Projektantu je uspelo, da je s spornim prilaganjem gradnje dosegel

Depandanso hotela Golf »Savica« so začeli graditi letos junija, prve goste pa bo sprejela že 1. maja prihodnje leto. Zgrajena bo v lepem alpskem slogu in bo zagotovo nov ponos pa tudi nov vir dohodka blejskega turizma.

Prvi apartmaji za blejski turizem

Bled — Že dolga leta blejski turistični delavci ugotavljajo, da bi morali tujim gostom ponuditi tudi apartmaje, majhna hotelska stanovanja, ki bi jih gostje lahko najemali za dalj časa, v njih stanovali in si sami kuhali. Vse kaže, da bo takšna ponudba, ki je v svetu zelo iskana, prva uspela hotelu Golf. V neposredni bližini hotela namreč pravkar gradijo depandanso »Savica«, ki bo imela 13-posteljni, 17 4-posteljni in 43 5-posteljni apartmaje. Tuji gostje si jih bodo v glavni sezoni lahko najemali po 96 DM, v posezoni in predsezoni po 65 DM in v ostalih mesecih po 45 do 48 DM na dan. Domači gostje bodo imeli popust. Seveda pa je investicija namenjena predvsem tujim gostom, kajti prav na ta način si hoče Golf zagotoviti devizna sredstva.

Že za naslednje leto si delavci Golfa obetajo 55-odstotno zasedenost hotelskih apartmajev, leta 1985 60-odstotno in 1986. leta 65 do 70-odstotno zasedenost. Do 31. marca 1984 mora biti gradnja gotova, 1. maja pa bodo tu že prvi gosti. Tuje turistične agencije, ki so sicer skeptične pri najemanju aranžmajev v novogradnjah, so si gradnjo objekta same ogledale in Golfove apartmaje vključile v svoje programe.

Depandansa »Savica« je danes ena redkih turističnih gradenj v Sloveniji, kajti denarja ni tudi za takšne gradnje, razen če si od njih zagotovo ne obetamo devize. 135 milijonov dinarjev bo gradnja stala: 48 odstotkov bo kreditov Temeljne banke Gorenjske, ostalo so pa lastna sredstva in sredstva sovlagateljev na bazi deviznega interesa.

D. Dolenc

Oba novozgrajena bloka v Preddvoru sta gotova. Urediti je treba le še okolico.

A. Žalar

Avtocesta Naklo — Ljubljana

Isti rok za štiripasovnico

Inž. Jože Duhovnik, vodja projekta avtoceste: »Gradbena operativna bo nalogo opravila do roka, če le ne bo prišlo do večjih motenj pri sami gradnji. Zavleklo bi se lahko zaradi nepravčasno pripravljenih projektov in slabega vremena«

Kranj — 10. oktobra letos je bil v skupščini Skupnosti za ceste Slovenije sprejet dogovor o štiripasovni izvedbi izgradnje avtoceste Naklo — Ljubljana in sicer na odseku od priključka Kranj Vzhod do Šentvida. Od priključka Kranj Vzhod do Naklega se izvedba razširi na profil gorenjske ceste, kakršen je od Črničva do Podtabora oziroma Bistrice. Takšna odločitev pomeni nedvomno veliko spremembo tudi za izvajalca. Zato smo se obrnili na inž. Jožeta Duhovnika, vodjo projekta avtoceste, kako potekajo dela in kako bodo ob nespremenjenem roku kos tej nalogi.

»Vsekakor razširitev na štiripasovnico in gorenjski profil pomeni glede izvedbe in del precejšnje spremembe. Težava je, da smo za spremembo izvedeli sorazmerno pozno, vendar sem prepričan, da bo gradbena operativna to nalogo opravila do roka, če le ne bo prišlo do večjih motenj pri sami gradnji. Zavleklo bi se lahko zaradi nepravčasno pripravljenih oziroma popravljanih projektov ali slabega vremena.

Zaradi te spremembe se bodo zemeljska dela povečala za okrog 20 odstotkov, za 70 odstotkov pa pri zgornjem ustroju. Kar zadeva visoke gradnje na trasi, bo treba podaljšati 17 podvozov še na tako imenovano drugo polovico avtoceste. Narediti bo treba še en viadukt čez Savo. Ostali objekti ostanejo nespremenjeni. Do precejšnjih izvedbenih sprememb je prišlo tudi na področju pokritega vkopa v Šentvidu. Odpadel je most na Celovško cesti, pokrita galerija bo imela več odprtega odseka in priključek na Celovško cesti bo nivojski.

Največji problem bo vsekakor Šentvid. Železniško projektivno podjetje mora najkasneje do konca novembra pripraviti spremembo projekta. S tem pa bo šele marca prihodnje leto mogoč poseg v prestavi-

tev železniške postaje v Šentvidu. Ta manever bo potekal v treh fazah, časovno pa bo moral teči tako, da bo avtocesta gotova do 20. oktobra prihodnje leto. Smo torej v nekakšnem usklajevalnem postopku za popravke projekta avtoceste. Strokovna služba Skupnosti za ceste Slovenije in izvajalci trenutno delajo na popravku osnovnih materialov. Pripravlja se popravek celotnega projekta, ki mora biti gotov do februarja. Že do konca tega meseca mora biti gotov tudi spremenjen operativni plan.

»Kako pa so potekala doslej predvidena dela?»

»Kar zadeva podvoze, smo septembra in oktobra malo kasnili prav zaradi pričakovanih sprememb. Zdaj spet teče vse po programu. Nadoknaditi pa bomo morali tisti čas, da vse podvoze zgradimo do roka na projekt štiripasovnice. Tako kot sredi leta pri nadvozih še vedno kasnimo približno mesec in pol, vendar bomo delali vse do zime in na kranjskem delu naj bi bili gotovi. Vendar bodo zaradi povečanega obsega morale počakati vse deviacije.

Z gradnjo viadukta na Rupovščici in Kokri smo zadovoljni in bosta gotova do junija prihodnje leto. Delali bomo vso zimo. Nadomestne gradnje ob Jezerski cesti bodo, kot kaže, gotove do konca novembra. Po programu potekajo tudi dela v Naklem, kjer je izvajalec SGP Primorje Ajdovščina. Nadvoz Strahinj in podvoza Malo Naklo ter na območju priključka Kranj Zahod bi morali biti gotovi še letos. Težava lahko nastane le zaradi prestavitve Pavlinove kmetije. Če bo nadomestna gradnja, ki jo izvaja SGP Gradbišnica, gotova do 15. maja, potem kar zadeva avtocesto, najbrž ne bo večjih težav.

GLASOVA ANKETA

Ceneje do smučarske opreme

Kranj — Smučarska oprema je letos za 50 do 60 odstotkov dražja kot lani. Cene so poskočile zaradi 29-odstotnega prometnega davka, ki je bil letos aprila uveden za vse športne rekvizite, ostalo so primaknili še proizvajalci. Najdražja smučarska oprema stane danes že okrog 70 tisočakov, najcenejša blizu 30. Številke so vrtoglave in za občane s povprečnim zaslužkom najbrž težko dosegljive. Za smučarje, ki ne gledajo zgolj na novosti v smučarski opremi, temveč tudi na svoj žep, bo zato zanimiv tudi letošnji, že deveti sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju. Prišel se bo v četrtek ob 14. uri in sklenil v nedeljo ob 19. uri. Kako pomemben je takšen sejem pred pričetkom smučarske sezone, pove podatek, da ga je lani obiskalo deset tisoč občanov.

In kako bo letos, smo povprašali prireditelje, člane Zveze vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja Kranj.

Brane Miklavčič, vodja sejma:

»V sedanjih razmerah, ko ostaja delavcem vse manj denarja za nakup življenjsko nujnih stvari, je sejem še pridobil na pomembnosti. Pričakujemo, da bo obisk celo boljši kot lani. Na sejmu bomo prodajali rabljeno zimsko športno opremo — smuči, palice, smučarske čevlje, drsalke ter zimska oblačila, predvsem bunde in elastične ter ogrevalne hlače. Predvidevamo, da bodo lahko odrasli kupili opremo že za osem do deset tisoč dinarjev, otroci pa že za nekaj tisočakov. Občani pač ne prodajajo opreme zato, da bi pri njej iskali dobiček; prinesejo jo na sejem, ker so jo prerasli glede velikosti ali smučarskega znanja.

Igor Bizjak, podpredsednik ZVUTS Kranj: »Kranjski sejem se je v osmih letih uveljavil v občini in na Gorenjskem. Iz dvorane na Kokrici smo ga zaradi prostorske utesjenosti preselili v Delavski dom v Kránj in pred šri-

timi leti v dvorano Gorenjskega sejma. V Kranju smo se za razliko od nekaterih drugih tovrstnih sejmov v Sloveniji odločili za komisijsko prodajo. Vrednost opreme ocenimo skupaj z občani, ki plačajo 10-odstotno »varščino«, nato pa njihovo opremo prodajamo člani zveze. Lahko se pohvalimo, da zelo uspešno. Lani smo prodali kar 95 odstotkov vse sprejete opreme. Veliko občanov, predvsem če gre za otroško opremo, se odloča za zamenjavo. Prodajo opremo, ki jo je otrok prerasel, in z manjšim doplačilom kupijo drugo, otrokovi starosti in smučarskemu znanju primerno.

Brane Jaklič, predsednik ZVUTS Kranj: »Vsa leta si prizadevamo, da bi bil sejem celovita ponudba smučarske opreme in obenem tudi popularizacija zimskih športov in rekreacije. Tudi letos bomo poleg rabljene prodajali tudi povsem novo opremo. Poskrbljeno bo tudi za popravila in pripravo smuči. Rekreacijsko turistični center Krvavec bo prodajal smučarske karte do 30 odstotkov ceneje, TTG Ljubljana pa skupaj s Kompasom karte za olimpijske igrev Sarajevu — za posameznike sedem odstotkov ceneje in za skupine z več kot 25 člani s 17-odstotnim popustom. Na sejmu bo potekalo tudi vpisovanje v Smučarsko zvezo Slovenije, z njihovo izkaznico pa bo mogoče uveljaviti popuste pri nakupu nove smučarske opreme in pri prevozih z žičnicami.

C. Zaplotnik

»V pogovoru v začetku julija ste napovedali, da boste na trasi od Britofa do Brnika do konca septembra položili že 5 kilometrov asfalta. Kaže, da se je malo zavleklo?»

»Res je. Vzrok za to je, ker smo morali mehanizacijo vključiti septembra in oktobra za sanacijo avtoceste Ljubljana — Vrhnika in za dokončanje severne obvoznice v Ljubljani, kjer je rok 15. november. Vendar pa bo od ponedeljka, 14. novembra, naprej celotna mehanizacija že prestavljena na traso, na kateri

bomo potem delali vse do snega. Sicer pa smo na desnem voznem pasu, na relaciji Britof — Brnik, že položili 1,8 kilometra asfalta.

Sprehod po gradbišču avtoceste je v teh dneh zelo zanimiv. Nepoznavalec skorajda ne more verjeti, da bo čez dobrih enajst mesecev že zgrajena in tudi odprta za promet celotna trasa nove avtoceste od Naklega do Ljubljane. Če pa ste si na primer trso ogledali julija meseca in jo primerjali z današnjo, potem skorajda verjamete, da bo tako.

A. Žalar

